

Indiener: college van burgemeester en wethouders

Datum: 26 april 2016

Portefeuillehouder(s): mw. Y. Koster - Dreese

Portefeuille(s): Sociaal Domein; Participatie, Werk en Inkomen

Contactpersoon: G. Kraaijkamp

Tel.nr.: 0620094919   **E-mailadres:** kraaijkamp.g@woerden.nl

---

Onderwerp: Zienswijze begroting Ferm Werk 2017 en meerjarenraming Ferm Werk 2018 - 2020

De raad besluit:

1. Kennis nemen van de door het dagelijks bestuur Ferm Werk opgestelde begroting 2017 en meerjarenraming 2018-2020
2. De in dit voorstel en in het concept raadsbesluit opgenomen zienswijze vast te stellen
3. Deze zienswijze ter kennis te stellen van het algemeen bestuur Ferm Werk

---

Inleiding:

In het kader van de afstemming tussen de P&C-cyclus van Ferm Werk en de P&C cyclus van de gemeente is door het dagelijks bestuur Ferm Werk een begroting 2017 opgesteld en een meerjarenraming 2018 - 2020. Door middel van bijgevoegd raadsvoorstel wordt de raad in de gelegenheid gesteld een zienswijze uit te brengen ten aanzien van de begroting 2017. Het algemeen bestuur Ferm Werk zal op 30 juni op basis van de door de deelnemende gemeenten ingediende zienswijzen de begroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2020 vaststellen. De opgenomen bedragen zullen vervolgens worden opgenomen in de programmabegroting van de deelnemende gemeenten. Met deze handelwijze wordt bereikt dat er geen verschil bestaat tussen de begroting Ferm Werk en de gemeentelijke begroting. In het verleden hebben dergelijke verschillen geleid tot onduidelijkheid en oneigenlijke discussies.

Zoals ook in de toelichting bij de begroting staat vermeld, betekent deze werkwijze dat de begroting 2017 is opgesteld op basis van nu bekende gegevens wat betreft het te verwachten aantal bijstandsuitkeringen, het aantal inwoners dat een beroep doet op diverse inkomensvoorzieningen en de hoogte van de rijksbijdrage voor uitkeringen (het BUIG-budget).

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving:

De gemeentewet, de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling Ferm Werk

---

Beoogd effect:

De gemeenschappelijke regeling Ferm Werk bepaalt dat de begroting van de GR voor zienswijze wordt voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Op basis van de zienswijzen kan het algemeen bestuur de begroting 2017 vaststellen en indienen bij de provincie. Door middel van

het indienen van een zienswijze kan de raad het algemeen bestuur Ferm Werk aandachtspunten meegeven en kenbaar maken welke wensen de raad heeft voor het betreffende begrotingsjaar.

Argumenten:

1. Kennis nemen van de door het dagelijks bestuur Ferm Werk opgestelde begroting 2017 en meerjarenraming 2018-2020

De begroting en meerjarenraming bevat een aantal beleidsmatige doelstellingen en uitgangspunten. De beleidsmatige doelstellingen zijn in lijn met het vastgestelde beleid. De uitgangspunten zoals die zijn opgenomen in de Nota beleid participatie, werk en inkomen 2016 – 2017 zijn vertaald in uitgaven grote geldstroom (uitgaven voor uitkeringen en andere cliëntgeboden kosten) (zie pag. 15) en uitgaven kleine geldstroom (uitvoeringskosten) (zie pag. 20). Daarbij is vooral de keuze uit te gaan van maatwerk en op de persoon toesneden instrumenten in te zetten. Vooralsnog volgen we daarbij de door de rijksoverheid gehanteerde aantallen voor nieuw beschut werk en garantiebanen. Deze lijn is in de begroting en meerjarenraming doorgezet, alsmede de wens om ervaring op te doen met het instrument detachingsbaan voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

De begroting 2017 Ferm Werk is een realistische begroting op basis van de op dit moment bekende gegevens. Voor deze regio wordt uitgegaan van een stijging van het aantal bijstandsuitkering met 2%. Dit is overeenkomstig de ramingen van het Centraal Planbureau. Afgezien van de toename van het aantal vergunninghouders en daarmee een toename van de kosten van uitkeringen (zie verder), wordt voor 2017 uitgegaan van een gemiddeld aantal uitkeringen van 522 met een gemiddelde kostprijs van € 13.688,=. Deze kostprijs is afhankelijk van de verhouding tussen verschillende typen huishoudens, van de verhouding tussen jongeren en volwassenen, de toepassing van de kostdelersnorm en bv. de partiële uitstroom. Ook bij de bijzondere bijstand is uitgegaan van een lichte stijging van de toekenningen (afgezien van de komst van extra vergunninghouders).

Bij de sociale werkvoorziening is het gecombineerde effect zichtbaar van natuurlijk verloop en een verlaging van de subsidie per WSW-er. Dit leidt tot een iets hogere gemeentelijke bijdrage. De aantallen onder cafetaria zijn zoals eerder aangegeven overeenkomstig de aantallen waarvan de rijksoverheid uitgaat voor deze arbeidsmarktregio (het aantal garantiebanen) en de gemeente Woerden (het aantal beschutte werkplekken nieuw). De kostprijsberekening van deze instrumenten staat vermeld op pagina 12 en 13. Hierbij merken we op dat in het bestuur Ferm Werk is afgesproken nog eens goed op een rij te zetten wat de kosten en opbrengsten van deze instrumenten zijn. Daarbij zullen voor zover mogelijk ook maatschappelijke kosten en opbrengsten worden meegenomen.

Op pagina 20 van de begroting staan de uitvoeringskosten vermeld. De uitvoeringskosten zijn voor Woerden ongeveer gelijk aan de uitvoeringskosten zoals opgenomen in de begroting 2016, afgezien van de extra kosten in verband met de opvang van vergunninghouders. Vanwege de stijging van het aantal bijstandsgerechtigden worden de uitvoeringskosten bij dat product hoger begroot dan in 2016. De uitvoeringskosten bij de WSW zijn daarentegen lager door een afname van het aantal WSW-ers, de inschatting dat de NTW zich gunstig zal ontwikkelen en de verkoop van de kringloopwinkels.

Effect versnelde opvang vergunninghouders

Zowel bij de grote geldstroom als bij de kleine geldstroom is in de begroting 2017 Ferm Werk bij Woerden uitgegaan van het versneld huisvesten van vergunninghouders overeenkomstig de taakstelling die Woerden heeft. Zie hiervoor ook de college- en raadsvoorstellen met dat onderwerp. De opvang van 400 vergunningshouders leidt in de begroting 2017 Ferm Werk tot 200 extra bijstandsuitkeringen en ook tot extra kosten voor bijzondere bijstand. Ferm Werk raamt deze kosten op

Grote geldstroom

Bijstandsuitkeringen	2.738 k
Bijzondere bijstand	450 k
Participatie	56 k
Totaal GG	3.244 k

Kleine geldstroom

Uitvoeringskosten (bijz.) bijstand	116 k
Uitvoeringskosten participatie	260 k
Huisvesting (aanvullende dienstv.)	33 k
Totaal KG	410 k

Totaal 3.654 k

Deze bedragen zullen worden opgenomen in de programmabegroting 2017. Vooralsnog is er geen zekerheid over de dekking van deze bedragen. Wat betreft de hoogte van de gedragen kunnen de volgende nuancerende opmerkingen worden geplaatst.

Over de grote geldstroom:

- de bedragen zijn gebaseerd op opvang van 400 vergunninghouders; in 2017 gemiddeld 200 extra bijstandsuitkeringen en uitkeringen bijzondere bijstand. Het aantal dat (gezien het aantal beschikbare woningen) kan worden opgevangen is op dit moment nog onduidelijk. Mogelijk is het aantal van 400 vergunninghouders en daarmee het aantal van 200 bijstandsuitkeringen te hoog ingeschat en zullen de kosten minder hoog zijn
- het ministerie heeft tot nu toe aangegeven dat gemeenten de eerste twee jaar worden gecompenseerd voor de hogere kosten aan bijstandsuitkeringen. Zoals bekend uit de pers en uit de ledenbrief van de VNG worden op 28 april a.s. de onderhandelingen tussen gemeenten en rijk over een uitgebreidere (en hogere) compensatie voortgezet. Zie <https://vng.nl/onderwerpenindex/asiel/asielbeleid-en-integratie/nieuws/g4-ondersteunen-vng-inzet-nadere-afspraken-asiel>

Wat betreft de kleine geldstroom

- de kosten zijn eveneens gebaseerd op 400 vergunninghouders en 200 extra bijstandsuitkeringen en kunnen dus lager uitvallen
- ervaring is dat de uitvoeringskosten voor Woerden aan het eind van het jaar meevallen, dat wil zeggen lager uitvallen dan begroot. Dit komt door de verdelingssystematiek tussen de vier deelnemende gemeenten en de relatief hoge ambitie van Bodegraven-Reeuwijk.

2. De in dit voorstel en in het concept raadsbesluit opgenomen zienswijze vast te stellen

De raad heeft in het kader van de besluitvorming over de nota Beleid Participatie, Werk en Inkomen 2016 – 2017 en de bespreking van de resultaatafspraken Ferm Werk 2016 inhoudelijke opmerkingen gemaakt over de activiteiten en beoogde resultaten van Ferm Werk. Deze opmerkingen zijn gedeeld met Ferm Werk. Daarom kan de zienswijze bij deze begroting zich beperken tot de bedrijfsvoering en de begroting an sich (zie ook de opmerking onder kanttekeningen). De volgende zienswijze wordt voorgesteld:

De raad heeft met belangstelling kennis genomen van de begroting 2017 en de meerjarenraming 2018 – 2020. De raad spreekt zijn waardering uit voor de aangeleverde stukken en over het moment waarop de raad over de stukken kan beschikken. De begroting bevat een heldere toelichting als onderbouwing van de cijfers. Daarbij wensen we de volgende opmerkingen te plaatsen:

- *Ferm Werk gaat wat betreft het aantal bijstandsuitkeringen van een groei van 2%. Dit is overeenkomstig de historische trend en de raming van het CBS. Ook wordt uitgegaan van handhaving van een uitstroombestand naar werk van 15%. Met de aantrekkende economie bestaat naar de mening van de raad de mogelijkheid de ambitie wat scherper te stellen. Wij dringen er op aan dat in de resultaatafspraken 2017 een wat hoger uitstroombestand wordt opgenomen (en overeenkomstig een lagere groei van het bestand)*
- *De raad blijft zich zorgen maken over de terugloop van het aantal WSW-ers en de opvang van de vermindering aan inkomsten die daarvan het gevolg is. Zichtbaar is dat Ferm Werk inmiddels besparingen heeft gerealiseerd op de uitvoeringskosten terwijl ook de verkoop van de kringloopwinkels een positief effect heeft. Daarnaast gaat Ferm Werk uit van een gunstige ontwikkeling wat de betreft eigen inkomsten (NTW) ter dekking van de uitvoeringskosten. De raad zal deze ontwikkelingen nauwlettend volgens aan de hand van de kwartaalrapportages*

- *De raad ziet dat relatief hoge kosten zijn gemoeid met het inzetten van beschutte werkplekken (beschut nieuw), garantiebanen en detabanen. De raad is benieuwd naar de aangekondigde nader analyse van kosten en baten en wenst de resultaten tijdig te ontvangen om deze mee te nemen bij het bespreken van de resultaatafspraken Ferm Werk 2017 in het najaar*
- *De raad heeft kennis genomen van de extra kosten die worden begroot als gevolg van de versnelde huisvesting van vergunninghouders en het vooralsnog ontbreken van afdoende dekking daarvoor. De raad realiseert zich dat nog grote onzekerheden bestaan:*
  - *het is onbekend wat de precieze omvang en de samenstelling is van de groep statushouders, zodat ook onbekend is wat de effecten zullen zijn op de voorzieningen.*
  - *het is onzeker hoe hoog de vergoeding van het Rijk zal zijn.**Dat neemt niet weg dat Ferm Werk wordt gevraagd om voorbereidingen te treffen. Niet alleen wat betreft het verstrekken van uitkeringen en inkomensondersteuning maar ook wat betreft het 'arbeidsfit' maken van deze nieuwe inwoners en het bemiddelen van hen naar betaald werk.*
- *De raad dringt er op aan dat Ferm Werk een aangepaste begroting opmaakt zodra de aantallen (en het beroep dat wordt gedaan op de verschillende voorzieningen) bekend zijn.*

3. Deze zienswijze ter kennis te stellen van het algemeen bestuur Ferm Werk

De zienswijze wordt aan het algemeen bestuur Ferm Werk verzonden opdat deze tijdig de begroting 2017 kan vaststellen en kan indienen bij de provincie.

Kanttekeningen:

De raad heeft tijdens de vergadering van de commissie Welzijn van 13 april jl. de procesagenda PWI besproken. Daarbij is aangedrongen op het gelijktijdig aanleveren en bespreken van de inhoudelijke en financiële kaders; het beleid en de begroting. Aan die wens wordt (gedeeltelijk) tegemoet gekomen in voorliggende stukken van Ferm Werk. Ferm Werk streeft er naar om in komende jaren de begroting te voorzien van een gedeelte over het te voeren beleid. Ook in de nu voorliggende begroting (en in de bijgaande notitie Zicht op re-integratie) is dat gebeurd op basis van de input van de deelnemende gemeenten (voor Woerden: de beleidsnota PWI 2016-2017), zij het wellicht nog niet uitgebreid genoeg. In de begroting 2018 - 2021 zal het te voeren beleid uitgebreider aan de orde komen. Dat gebeurt ook in het najaar als de bestaande verordeningen worden geëvalueerd en bijgesteld.

Het voorgaande impliceert dat Ferm Werk geen afzonderlijk Strategisch Beleidsplan 2017 – 2010 (zoals opgenomen in de procesagenda) zal opstellen.

Financiën:

Zie bij argumenten onder 1.

In de begroting van onze organisatie worden de uitgaven van Ferm Werk à 3.6 milj. overgenomen en worden er vergoedingen van het Rijk verondersteld ter hoogte van 3.0 milj.. Hierdoor moet er (voorlopig) van worden uitgegaan dat nog dekking moet worden gevonden voor een bedrag van 600k.

Uitvoering:

De door de raad vastgestelde zienswijze wordt ter kennis gebracht van het algemeen bestuur Ferm Werk dat vervolgens de begroting vaststelt. De inhoud daarvan wordt overgenomen in de programmabegroting 2017. Samen met de Nota Beleid participatie, werk en inkomen vormt de vastgestelde begroting Ferm Werk 2017 het kader waarbinnen in het najaar met Ferm Werk concrete resultaatafspraken worden gemaakt. De raad wordt daarover in december 2016 geïnformeerd.

Communicatie:

Nvt

Samenhang met eerdere besluitvorming:

Vaststelling Nota Beleid participatie, werk en inkomen 2016 – 2017 (15R.00800) en Resultaatafspraken Ferm Werk 2016 (16R.00031)

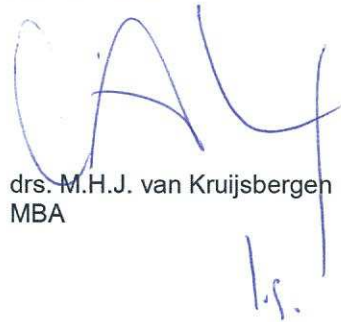
Bijlagen:

1. 16.007780 Begroting Ferm Werk 2017 en Meerjarenraming Ferm Werk 2018 – 2020 zoals opgesteld door het DB Ferm Werk op 31 maart 2016
2. 16.008674 notitie Zicht op re-integratie Ferm Werk
3. 16R.00209 Raadsbesluit zienswijze Begroting Ferm Werk 2017 en Meerjarenraming Ferm Werk 2018 – 2020

De indiener: college van burgemeester en wethouders

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen
MBA

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

16.007780

Registratiedatum:
Behandelend afdeling
Afgehandeld door/op:

07/04/2016

FERM WERK

GR Ferm Werk
Carrosserieweg 1
3445 BC Woerden

T. 0348-497000
info@fermwerk.nl
www.fermwerk.nl

Gemeente Woerden
College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 45
3440 AA Woerden

OW20 7 APR. 2016

Betreft Begroting 2017 met meerjarenraming 2018-2020
Ref.nr. / datum 19065 / 5 april 2016

Beh. Ambt.:

Streefdat.:

Afschr.: B&W

B.V.O.:

Geacht College,

Hierbij bied ik u namens het bestuur van Ferm Werk de begroting van 2017 aan met de meerjarenraming 2018-2020. Het Dagelijks Bestuur van Ferm Werk heeft deze begroting en meerjarenraming op 31 maart 2016 opgesteld. Wij verzoeken u hiervan kennis te nemen en deze voor te leggen aan uw raad zodat deze hierover zijn zienswijze kenbaar kan maken.

Vorig jaar is besloten om de P&C cycli van Ferm Werk en de deelnemende gemeenten beter op elkaar af te stemmen om de deelnemende gemeenten in staat te stellen de relevante informatie te verwerken in hun begrotingstraject. Om die reden stelt Ferm Werk vroeg in het jaar een begroting voor het daaropvolgende jaar op.

Gevolg van deze systematiek is dat we voor een aantal belangrijke variabelen, die bepalend zijn voor de financiële uitwerking, uitgangspunten formuleren. In de loop van 2016 en/of 2017 kan het zijn dat deze uitgangspunten aangepast moeten worden aan de veranderende realiteit.

Met het kiezen van de uitgangspunten, waarvoor ik u korthedshalve verwijs naar het algemene deel van de beleidsbegroting én de bedrijfsvoeringsparagraaf, is allerminst de intentie afgegeven de voortgang van de discussie over de uitgangspunten en het beleid voor 2017 en de jaren er na 'op slot' te zetten. In tegendeel, het is voor die discussie een verdere aanzet. In feite is het een continue proces waarin Ferm Werk, de betrokken gemeenten, de Raad van Commissarissen en het Bestuur van Ferm Werk voortdurend betrokken worden. Wij houden u van de voortgang van die discussie uiteraard op de hoogte en betrekken u daar indien nodig bij.

De begroting laat zien dat de gekozen uitgangspunten zorgen voor een beter financieel meerjarenbeeld dan de begroting van vorig jaar. De 'taakstelling' die Ferm Werk zich vorig jaar oplegde vanwege het verdwijnen van de instroom in de Sociale Werkvoorziening bedroeg toen nog ruim 900 K (cumulerend tot en met 2019). Nu is dat bedrag nog 350 K (t/m 2020). Dit is het gevolg van besparingen in de uitvoering en van een betere inschatting van de inkomsten.

In de beleidsbegroting is voor het eerst opgenomen een passage over de 'mensvisie' van Ferm Werk. Daarmee maakt het onderdeel uit van de doelstellingen van onze organisatie. Door het accent meer op een waardevolle uitvoering te leggen, geven we uiting aan de ambitie om betekenisvol te zijn voor mensen die op ondersteuning van Ferm Werk mogen rekenen.

Onverminderd blijven we overigens scherp op de toegang tot een uitkering in het kader van de Participatiewet. Deze lijn blijven we volgen om de financiële impact voor gemeenten te minimaliseren. U ziet overigens bij de uitgangspunten dat we uitgaan van een stijging van 2% in 2016 én 2017 van het aantal inwoners dat is aangewezen op een uitkering. De verwachting nu is dat de concurrentiepositie van uitkeringsgerechtigden niet verbetert. De toename van het aantal vacatures houdt naar verwachting gelijke tred met de groei van de beroepsbevolking. Op grond daarvan zien we geen aanleiding nu al uit te gaan van een verlaging van het aantal uitkeringsgerechtigden (groei 2015 Ferm Werk was 2%, landelijk 3.5%).

Voor het overige van de uitgangspunten en de toelichtingen daarop, maar ook voor de financiële vertaling in de *grote geldstroom* én de *kleine geldstroom* verwijs ik u naar de (concept) begroting die als bijlage is bijgevoegd.

Wij ontvangen de zienswijze van uw raad graag uiterlijk 1 juni 2016 (conform art. 23, lid 2 van de gemeenschappelijke regeling) zodat het algemeen bestuur van Ferm Werk hiermee in zijn besluit van 30 juni 2016 rekening kan houden.

Voor meer informatie is de directie uiteraard bereid tot een nadere toelichting. Korthedshalve verwijs ik voor het overige naar de inhoud van de bijlage.

Na vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur zal deze rekening houdend met de hiervoor geldende voorschriften worden aangeboden aan de Provincie Utrecht als financieel toezichthouder.

Namens het dagelijks bestuur,

Hoogachtend,

Bernhard Drost
Algemeen directeur

Toegevoegde bijlage:

- Concept begroting 2017-2020

Ferm Werk

Begroting 2017 - 2020

Versie 2

Opgesteld door het Dagelijks Bestuur op 31 maart 2016

Carrosserieweg 1
3445 BC Woerden
Tel: 0348-497000

Inhoudsopgave

Beleidsbegroting	3
Algemeen	3
Programmaplan	4
Programma Basisdienstverlening	4
Doelstellingen en uitgangspunten	6
Nieuw beleid - BBZ	9
Paragraaf bedrijfsvoering	9
Algemene dekkingsmiddelen en bedrag voor onvoorzien	10
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	10
Paragraaf financiering	10
Paragraaf verbonden partijen	11
Productbegroting	12
Uitgangspunten grote geldstroom	12
Uitgangspunten kleine geldstroom	13
Bijlagen:	24
1. Begroting 2017-2020 kleine geldstroom (basisdienstverlening)	24
2. Financiële begroting 2017-2020 van Openbaar lichaam Ferm Werk	24

Beleidsbegroting

Algemeen

De begroting 2017 (met meerjarenraming 2018-2020) is primair opgesteld als productbegroting. Per product is zowel de grote als de kleine geldstroom opgenomen. Deze begroting wordt in maart 2016 door het Dagelijks Bestuur van Ferm Werk opgesteld om de deelnemende gemeenten in staat te stellen de relevante informatie te verwerken in hun begrotingstraject. Met deze vroegtijdige begrotingscyclus is in 2015 een start gemaakt om de P&C cycli van Ferm Werk en van de deelnemende gemeenten op elkaar af te stemmen. Daarnaast past dat moment van opstelling van de begroting binnen de regels van provinciaal financieel toezicht én de Wet op de Gemeenschappelijke regelingen.

Evenals vorig jaar betekent dit proces dat we voor een aantal belangrijke variabelen aannames moeten doen, die in de loop van 2016 en 2017 aangepast kunnen worden. Een discussie over de verfijning van de uitgangspunten loopt nog. De aannames in onderliggende begroting hebben in eerste instantie vooral betrekking op de grote geldstroom, maar, vanwege het karakter van de productbegroting ("p x q"), ook op de verdeling van de kleine geldstroom (uitvoerings- kosten) over de deelnemende gemeenten.

Met het kiezen van de uitgangspunten zoals neergelegd in deze begroting én zoals deze in de begroting financieel duidelijk worden, is het allerminst de bedoeling om de voortgang van de discussie over uitgangspunten en beleid voor 2017 en komende jaren 'op slot' te zetten. In tegendeel, het is voor de discussie daarover een aanzet. Idealiter zou de discussie afgerond zijn, maar de voortdurende ontwikkelingen die invloed hebben op de financiële vertalingen zijn meer een continue proces. Gelet op de afspraken over afstemming P&C cycli én de wettelijke bepalingen ter zake over het moment waarop het Dagelijks Bestuur de begroting dient op te stellen, ligt nu reeds de begroting met (concept) uitgangspunten voor. Zoals aangegeven ligt het in de rede, wanneer na de gezamenlijke discussie over uitgangspunten en beleid er een verandering optreedt, dat dit een gewijzigd financieel beeld oplevert. Wij zullen dan, indien daarvan sprake, overgaan tot een gewijzigde begroting 2017 en volgende jaren.

Het opstellen van de begroting 2017 loopt deels parallel met de uitvoering van acties uit het zogeheten Verbeterplan dat in 2015 is vastgesteld. Een aantal verbeteracties is al uitgevoerd. Zo is een bezuiniging op de uitvoering van 400 K al opgenomen in de begroting 2016. Een ander onderdeel van het plan, namelijk de oriëntatie op de toekomst van de 'Sw' is deels opgenomen. Het gaat daarbij om een besparing op de uitvoering van zo'n 200 K. Een verdere discussie over het onderwerp beschut werk, vindt in het voorjaar van 2016 plaats. Keuzes die dan door het bestuur worden gemaakt, zullen indien nodig, vertaald worden in de begroting 2017 (begrotingswijziging) óf voor de begroting 2018 worden meegenomen.

Door de bezuiniging op de uitvoering én door een iets hogere NTW, is de taakstelling die uit de vorige Meerjarenbegroting blijkt, voor 2017 ingevuld. Doordat er geen instroom meer is in de Sw vanaf 2015 en er tegelijkertijd wel sprake is van uitstroom, neemt het aantal beschikbare productieve uren met ongeveer 6% per jaar af. Eerder is berekend dat dit tot en met 2019 een afname van de NTW van 900 K betekent. Ferm Werk heeft daarbij de ambitie aangenomen om de financiële gevolgen van deze ontwikkeling voor de gemeenten zo gering mogelijk te laten zijn (opgenomen als taakstelling). In de begroting 2016 is de afname van NTW reeds opgevangen. Nu blijkt dat ook voor 2017 voldoende maatregelen zijn genomen om de financiële gevolgen voor de deelnemende gemeenten fors te beperken. Een positievere NTW voor 2017 is mogelijk, gezien de realisatie 2015 én de inzet van nieuwe instrumenten zoals 'Beschut nieuw'. Door de inzet van dit instrument wordt de uitstroom uit de Sw in 2017 voor een belangrijk deel opgevangen.

Van belang is op te merken dat de financiële taakstelling van 900 K die eerder uit de Meerjarenbegroting bleek nu nog zo'n 350 K bedraagt. Daarbij moet worden aangetekend dat in deze begroting 'Nieuw beschut' is opgenomen en ingevuld door de deelnemende gemeenten. We nemen daarbij weliswaar een voorschot op bestuurlijke besluitvorming rond dit onderwerp, maar handelen wel volgens de uitgangspunten van Nationaal beleid.

De toelichting op de begroting gaat zowel in op de begroting 2017 als op aspecten van de meerjarenraming 2018-2020.

Programmaplan

Al in 2016 is voor een indeling gekozen van twee programma's, te weten:

1. Programma basisdienstverlening
2. Programma aanvullende dienstverlening

Deze indeling geldt ook voor 2017.

Het programma basisdienstverlening bevat alle uitvoerende taken in het kader van de aan de deelnemende gemeenten opgedragen taken waaronder de Wet sociale werkvoorziening, de Participatiewet en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen. Binnen de basisdienstverlening is een cafetariamodel van toepassing voor specifieke taken rond arbeidstoeleiding en -bemiddeling. Het programma aanvullende dienstverlening bevat alle taken die gemeenten ieder voor zich kunnen besluiten te laten uitvoeren door Ferm Werk. Bijvoorbeeld de uitvoering van schuldhulpverlening en taken rond de huisvesting van vergunninghouders in het kader van de Huisvestingswet.

Programma Basisdienstverlening

Het programma 'Basisdienstverlening' valt uiteen in verschillende producten. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat er op programmaniveau doelstellingen worden geformuleerd aan de hand van drie zogeheten W-vragen. In het onderstaand wordt ingegaan op de doelstellingen van de belangrijkste producten van basisdienstverlening.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen (W-vraag 1 en 2)

Centraal in de aanpak van Ferm Werk staat maatwerk: er is niet één uniforme aanpak die voor elke werkgever of werkzoekende hetzelfde resultaat oplevert. Een succesvolle werkgeversdienstverlening is één van de pijlers van de Participatiewet, en daarmee ook van Ferm Werk, en we staan voor een inclusieve arbeidsmarkt waar alle burgers, ongeacht hun "etiket", naar vermogen duurzaam meedoen in de samenleving.

Om dat resultaat te bereiken onderscheiden wij in ons dagelijks werk geen doelgroepen, maar gaat het om mensen. We realiseren ons dat (langdurig) langs de kant staan iets met mensen doet. Het vertrouwen gaat verloren. De noodzaak of de wil om actief te zijn, is fors afgenomen. Om de energie en het vertrouwen in zichzelf weer op gang te krijgen is verbinding nodig. Dit doen wij door gesprekken te voeren, waarbij het levensverhaal en de context waarin mensen nu leven, van groot belang zijn. We maken contact en schetsen perspectieven. We willen verbinden. Zonder verbinding komt er geen energie op gang. Dat betekent dat wij onze dienstverlening niet zozeer normatief (vanuit de Participatiewet), maar vooral waardevol inkleden. Voor uitstroom en activatie is energie nodig die er niet was. Wij geloven er in dat het deels dwangmatige karakter van de Participatiewet, daarbij maar een gering effect heeft. Het helpt ons wel om daar waar bijsturing nodig is, een steviger koers te varen.

De interactie tussen Ferm Werk en cliënt is veelvuldig en divers, waarbij het besef leidend is dat 'dagelijkse' bezieling en correctie een positief effect heeft. Contact enkel vanuit de verplichting van de wet is onvoldoende.

Wij laten ons leiden door een aantal uitgangspunten:

- Iedere dag geeft de mogelijkheid het verschil voor mensen te maken;
- Als de uitkomst anders moet zijn, laten we dan ook de dingen anders durven doen;
- Zet wel je ervaring in, maar niet je oordeel. Waar het oordeel begint, stopt de waarneming, als de waarneming stopt, ontnem je mensen kansen. We zijn er ten diepste voor om mensen kansen te geven.

Verbinden, bezielen en corrigeren (aanspreken) zijn de centrale thema's. Dat geldt voor de cultuur binnen de organisatie, maar ook naar cliënten en werkgevers.

Voor succesvolle duurzame zelfredzaamheid dient Ferm Werk goed op de hoogte te zijn van de wensen en mogelijkheden van uitkeringsgerechtigden en gebruikt zij haar kennis, instrumenten en uitgebreide netwerk (ondernemers, sociale instellingen, overheden en onderwijs) om de koppeling te maken tussen de vraag en het aanbod van arbeid of participatie.

Door te excelleren in arbeidsontwikkeling en arbeidsbemiddeling helpt (en stimuleert) Ferm Werk zoveel mogelijk 'potentiële werknemers' naar betaald werk. Mocht dit (nog) niet mogelijk zijn dan wordt cliënt doorverwezen naar bijvoorbeeld vrijwilligerswerk.

Overige uitgangspunten:

- Universele procedure poort en intake
- Stimulering eigen kracht
- Route Werk; diagnosefase is universeel, vervolgens maatwerk met ruimte voor gemeentelijk maatwerk, projecten etc.
- Route Participatie; inzet op goede samenwerking met partners Sociale Kaart.
- Op alle onderdelen zijn uitzonderingen denkbaar; het blijft mensenwerk-maatwerk.

Doel is mensen zo snel mogelijk weer in hun kracht te plaatsen en bij voorkeur op de reguliere arbeidsmarkt aan een baan te helpen. Om dat te bereiken staan verschillende instrumenten ter beschikking. Dit zijn enerzijds instrumenten die rechtstreeks ten voordele van de cliënt komen, bijvoorbeeld trainingen in het Leer- en ontwikkelcentrum, werkervaringsplaatsen, uitstroompremie. Anderzijds worden instrumenten ingezet die de werkgever tegemoet komen. Het gaat dan bijvoorbeeld om voorzieningen die bij een werkgever de twijfels wegnemen om iemand in dienst te nemen (proefplaatsing) of die de werkgever een financiële compensatie bieden voor de eventueel verminderde productiviteit van het dienstverband, of extra begeleiding van de werknemer (jobcoaching). Instrumenten zijn middelen die voor een deel voortvloeien uit de wet en de verordening, en voor een deel ook regionaal zijn ontwikkeld in de arbeidsmarkt regio.

Product Sw en 'nieuw beschut'

Wat betreft het product SW is de doelstelling om 50% van de werknemers extern te laten werken. Nu de instroom voor de Sw niet meer mogelijk is, verwachten we dat een nieuw product (beschut binnen) daarvoor in de plaats komt. Daarvan is een financiële vertaling in deze begroting opgenomen. Van de instroom in 'nieuw beschut binnen', geldt het percentage van 50% niet. Onze verwachting is dat de doelgroep die geschikt is voor 'nieuw beschut binnen', niet of niet op korte termijn (2017) in staat mag worden geacht extern te werken. Deze groep is aangewezen op beschermde ofwel beschutte werkplekken binnen bij Ferm Werk. Voor 'nieuw beschut binnen' realiseren we in 2017 15 plekken, deze doelstelling is analoog aan de bedoeling van de Participatiewet (3 Wsw-ers uit dienst, 1 nieuw beschut binnen).

De afnemende populatie van 'oude' Sw-ers heeft een grote invloed op de verhouding van intern-extern kunnen werken. Om die reden is het percentage waarbij gestreefd wordt dat extern gewerkt wordt, verlaagd van 60 naar 50%. De realisatie over 2015 was overigens 53% extern werkzaam.

Product 'Bijstandverlening' en 'Participatie'

Inzet is om, evenals in voorgaande jaren, 15% van het bestand per 1 januari van het jaar, uit te laten stromen naar werk. Daarnaast is doelstelling om 100% van de aanvragen voor levensonderhoud binnen de wettelijke termijn van 8 weken af te handelen, waarbij rekening wordt gehouden met hersteltermijnen. Bij de behandeling is de privacy gegarandeerd.

In 2017 wordt opnieuw de cliënttevredenheid gemeten. Een onderzoek dat wordt gedaan in samenwerking met de Cliëntenraad van Ferm Werk. Doelstelling daarbij is dat de tevredenheid hoger scoort dan in 2016.

Wat mag het kosten (W-vraag 3)

Voor de raming van baten en lasten per programma wordt verwezen naar bijlage 2: de financiële begroting.

Doelstellingen en uitgangspunten

Een van de belangrijkste variabelen is het aantal uitkeringen levensonderhoud. We baseren de raming voor 2017 op basis van de huidige inzichten.

	31 december 2015	31 december 2016	31 december 2017 e.v.
Woerden	507	617	727
Bodegraven-Reeuwijk	239	178	178
Montfoort	102	104	106
Oudewater	78	80	81
Totaal	926	879	892

Het CBS becijferde over 2015 een toename van 3,5% van het aantal uitkeringsgerechtigden. Voor de gemeenten van Ferm Werk was dat een gemiddelde stijging van bijna 2%.

Weliswaar gaat het Centraal Planbureau (CPB) in haar verkenningen uit van een stijging van het aantal vacatures, maar tevens van een stijging van het aantal mensen dat beschikbaar is voor de arbeidsmarkt. Beide stijgingen houden volgens het CPB nagenoeg gelijke tred in 2016 en 2017. De concurrentie op de arbeidsmarkt neemt hiermee toe wat de positie van de uitkeringsgerechtigden verslechtert. Ook het UWV verwacht dat hierdoor het aantal WW-uitkeringen niet zal dalen. Wij houden in het verlengde daarvan rekening met een gelijkblijvende instroom vanuit WW naar Participatiewet (in 2015 landelijk zo'n 36.000).

Resumerend gaan wij op basis van deze ontwikkelingen voor 2016 en voor 2017 uit van een toename van het bestand met 2% per jaar. Dit is de reguliere toename bij gelijkblijvend beleid en ontwikkelingen. Wij blijven vanzelfsprekend de economische ontwikkelingen en de publicaties daarover volgen. Voor de ontwikkeling van het uitkeringenbestand is daarnaast de toestroom van vergunninghouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning) van groot belang. De taakstelling van gemeenten voor huisvesting van vergunninghouders is aanmerkelijk verhoogd. Voor de gemeente Woerden is in onze raming rekening gehouden met een extra stijging in verband met de versnelde huisvesting van 400 vergunninghouders die vrijwel allemaal instromen in de bijstand. Dit heeft gevolgen voor de grote geldstroom (levensonderhoud en bijzondere bijstand), maar ook voor de kleine geldstroom. Er is extra formatie voorzien voor inkomen, werk/participatie en beleid.

Richting de verdere toekomst (2018-2020) neemt de onzekerheid over de bestandsontwikkeling alleen maar toe. Vandaar dat we in de meerjarenraming uitgaan van een stabiel bestand (de raming 2017 wordt ongewijzigd voor 2018-2020 gehanteerd). Deze ongewijzigde inzet geldt ook voor de Sw. Pas nadat er strategische keuzes zijn gemaakt én er meer ervaring is opgedaan bij Ferm Werk en collega-organisaties met nieuwe producten, zal blijken hoe e.e.a. zich financieel vertaalt en verhoudt tot de inschatting/begroting die nu voorligt.

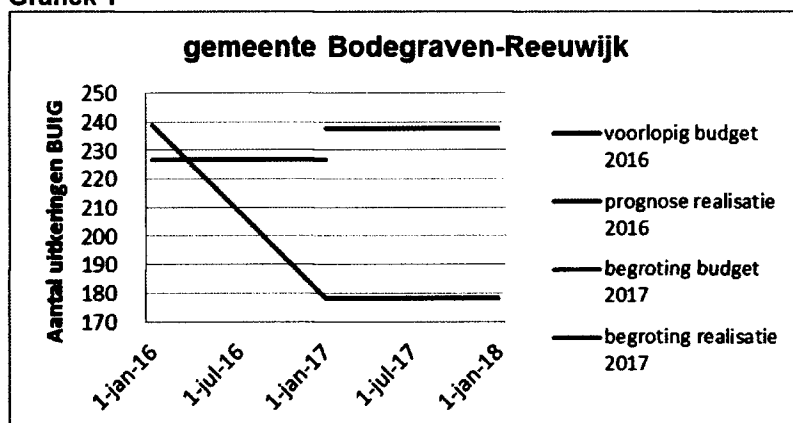
Voor Bodegraven-Reeuwijk hanteren we een aangepast beeld. Deze gemeente heeft een forse ambitie opgesteld. Deze is, hoewel bijgesteld met een vertraging van een jaar, in de vorige begrotingen tot uitdrukking gekomen. In die begroting is opgenomen dat ultimo 2016 het uitkeringenbestand zou dalen tot 178, met een verdere daling in de daarop volgende jaren. Om dit te bereiken heeft Bodegraven-Reeuwijk verschillende instrumenten ontwikkeld (bijvoorbeeld buddy-project, SROI, werkbrigade) die in samenwerking met Ferm Werk tot een substantiële daling van het uitkeringenbestand moeten leiden. Deze aanpak kan ook beschouwd worden als een integraal experiment. Vanzelfsprekend kunnen de andere gemeenten profiteren van de inzichten die hiermee opgedaan worden. Inmiddels wordt in de gemeente Oudewater op korte termijn in 2016 gestart met de uitvoering van een Buddy-project. Het is belangrijk om te melden dat de inzet van Bodegraven-Reeuwijk voor een substantieel deel gerealiseerd wordt door de gemeente en het lokale bedrijfsleven zelf. Natuurlijk in samenwerking met Ferm Werk. Het betekent niet dat de aandacht van Ferm Werk disproportioneel besteed wordt aan uitstroombetalingen voor Bodegraven-Reeuwijk. Bodegraven-Reeuwijk heeft altijd benadrukt dat de gemeente zelf verantwoordelijk is voor het bereiken van zijn ambitieuze doelstellingen. Overigens blijkt uit de jaarrekening 2015 dat voor de gemeente Bodegraven-Reeuwijk door deze initiatieven 21% uitstroom naar werk is gerealiseerd.

Deze ambitie vertaalt zich in een bijzonder financieel beeld voor 2017 en dus ook volgende jaren. Uit de productenbegroting 2017 blijkt dat de gemeente ruim 800 K meer budget heeft voor het verstrekken van uitkeringen voor levensonderhoud dan de ambitie van 178. Vervolgens levert dit een overschot op voor het totaal voor dit product voor de gemeenten (457 K).

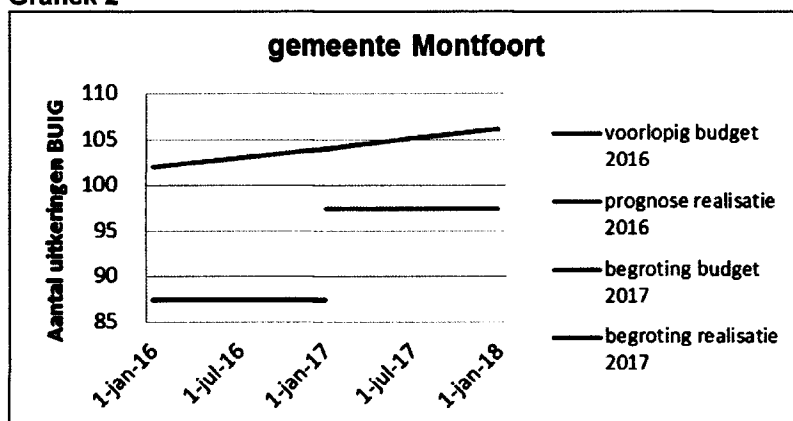
Van belang is om te melden dat indien de ambitie van de gemeente niet wordt gerealiseerd, deze cijfers geheel anders uitpakken. Gezien de omvang van het huidige bestand (239) geeft de ambitie daarmee een vertekend financieel beeld voor 2017 voor de grote geldstroom.

De begrote bestandsontwikkeling en de gehanteerde aannames zijn hieronder grafisch weergegeven.

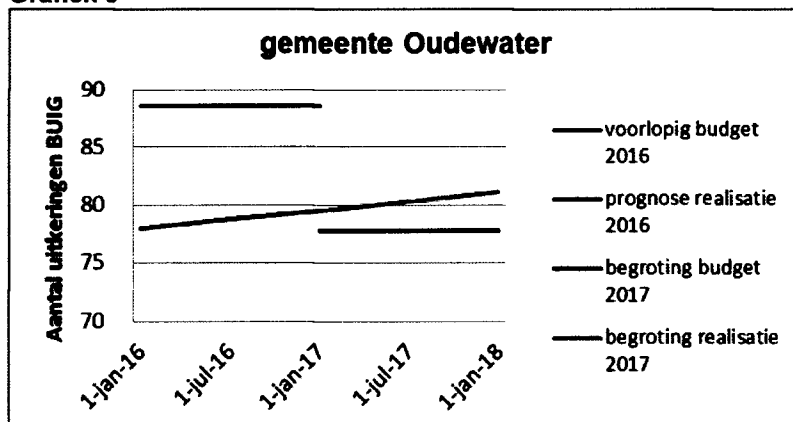
Grafiek 1

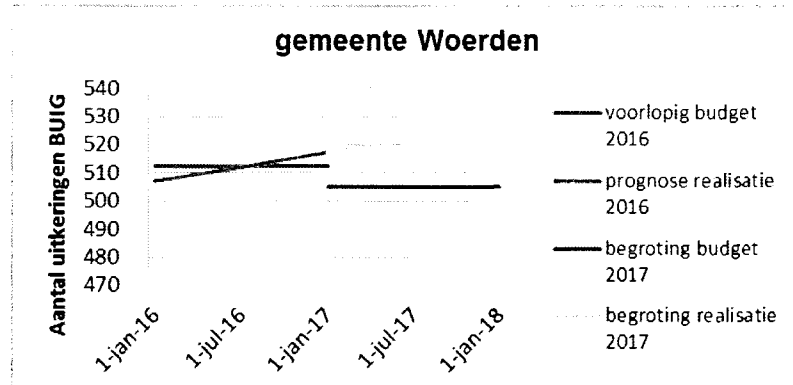

Grafiek 2

Grafiek 3

Grafiek 4

Grafiek reguliere bestandsontwikkeling exclusief extra instroom vergunninghouders

Het "BUIG-budget" (bijdrage rijksoverheid aan uitkeringen levensonderhoud) is zoals bekend eveneens een onzekere factor. Zodra we in 2016 meer zicht hebben op het budget in 2017 zullen we hierover de gemeenten informeren via de maand- of kwartaalrapportages.

Ook voor verstrekkingen in het kader van bijzondere bijstand gaan we uit van een groei van 2% van het bedrag dat we voor deze voorziening verstrekken. Dit uitgangspunt is analoog aan de groei die we als uitgangspunt nemen voor de aanvragen levensonderhoud.

Op de ontwikkeling van de grote geldstroom SW-uitgaven hebben we wel meer zicht. Omdat er geen instroom van SW-medewerkers vanaf 1 januari 2015 meer mogelijk is, daalt het aantal SW-medewerkers de komende jaren gestaag. Het volgende beeld geldt voor 2016 en 2017 (aantallen in SE's):

	2016	2017
Woerden	243	223
Bodegraven-Reeuwijk	48	48
Montfoort	19	17
Oudewater	20	18
Totaal	330	306

Dit beeld zet zich de volgende jaren voort. Het gevolg voor de gemeentelijke bijdrage in de grote geldstroom is in 2017 nog beperkt. Dit wordt veroorzaakt door twee tegengestelde effecten:

- De rijksbijdrage per SE daalt de komende jaren gestaag. In de jaren tot en met 2020 totaal € 3.300 per SE. Voor 2017 geldt een korting van € 660 per SE. Dit betekent een negatief effect voor de begroting en voor de gemeentelijke bijdrage.
- De gemiddelde loonkosten per SE zijn bij Ferm Werk hoger dan de rijksbijdrage per SE. Vandaar dat een lager aantal medewerkers voordelig is voor de ontwikkeling van het subsidieresultaat (loonkosten SW minus rijksbijdrage).

Voor de gemeentelijke bijdrage in de kleine geldstroom zijn de consequenties voor 2017 zelfs gunstig. Er wordt voor 2017 instroom in nieuwe 'producten' voorzien. Voor nieuw beschut binnen begroten we 15 plaatsen, terwijl we met uitstroom van ongeveer 20 Sw-collegae te maken krijgen. Dat betekent dat de impact van deze ontwikkeling op de organisatie en NTW in 2017 gering is.

Een andere ontwikkeling die de financiële consequenties voor de gemeenten beperken is het afstoten van KMH, waardoor de dekking van de uitvoeringskosten verbeterd wordt. Daarbij komt dat er binnen het product Sw kostenbesparingen zijn opgenomen met name door vertrek van begeleidend personeel (pensioen) welke formatie niet wordt opgevuld (200 K).

Tot besluit hebben we op basis van de realisatie van 2015 van de NTW een herijking gedaan van de te verwachten NTW in de komende jaren. Deze is naar boven bijgesteld. Hierdoor neemt ook de dekking van de uitvoering toe, waardoor gemeenten minder hoeven bij te dragen.

Ten opzichte van de realisatie 2015 vragen we in 2017 voor de kleine geldstroom (uitvoeringskosten) zo'n 460 K minder van de deelnemende gemeenten. De financiële taakstelling, voortkomend uit de vorige Meerjarenbegroting (2016-2019) is voor 2017 ingevuld (zie bijlage 1).

Nieuw beleid - BBZ

Met ingang van 2016 heeft Ferm Werk de uitvoering van de BBZ-regeling (bijstand voor zelfstandigen) in eigen beheer genomen. Tot dat moment was dit bij de gemeente Utrecht en het IMK belegd. Een belangrijk argument om de uitvoering zelf ter hand te nemen is gelegen in het volgende.

Ferm Werk ontwikkelt haar cliënten op werknemersvaardigheden. Alles met als doel de periode van samenredzaamheid kort te laten duren en de zelfredzaamheid in een vroeg stadium te versterken. Het ontwikkelen en trainen van ondernemersvaardigheden kan eenzelfde doel dienen. Maar omdat de uitvoering buitenshuis werd gedaan, was er voor Ferm Werk weinig invloed op de uitvoering. Daardoor kwam de ontwikkeling van ondernemersvaardigheden en het stimuleren van ondernemerschap onvoldoende op gang.

Op korte termijn, en dat zal in 2017 meer haar beslag krijgen, zetten we in op een uitgebreidere uitvoering van de BBZ-regeling en het stimuleren en ontwikkelen van ondernemersvaardigheden. We gaan uit van een groei van zo'n 10%.

Deze groei wordt mede bepaald door de landelijke stijging van ZZP'ers. Veel van deze zelfstandigen zonder personeel hebben werk waarmee minder wordt verdiend dan werknemers in vergelijkbare beroepen die een arbeidsovereenkomst hebben. Een groot deel van hen leeft op of onder de armoede grens. Ferm Werk ziet het als haar verantwoordelijkheid om ook voor deze ondernemers, de BBZ-regeling én het kennisnetwerk dat daaromheen beweegt, open te stellen.

Niet alleen verandert wat ons betreft de uitvoering van de regeling en de 'reclame' die we daarvoor maken. We hechten er voorts aan dat startende ondernemers vanuit BBZ een netwerk om zich kunnen verzamelen van lokale ondernemers. We betrekken dan ook bij de toetsing van levensvatbaarheid van ondernemersplannen, lokale ondernemers en andere deskundigen op dit terrein (banken, accountants enz.).

Onze inschatting is nu dat deze andere inzet van BBZ financieel kan worden opgevangen in de begroting die voorligt.

Paragraaf bedrijfsvoering

U is bekend dat er vanaf 1 januari 2015 geen instroom meer mogelijk is in de sociale werkvoorziening. Jaarlijks daalt het gemiddeld aantal medewerkers gestaag (zie de tabel op pagina 6). Deze daling heeft een fors effect op de netto toegevoegde waarde (NTW). In de Meerjarenbegroting 2016-2019, vastgesteld op 2 juli 2015, hebben we becijferd dat cumulatief het verlies groeide naar 900 K in 2019.

Inmiddels zijn diverse aanpassingen gedaan om de gevolgen voor gemeenten in 2016 en volgende jaren van lagere opbrengsten gering te houden. Voor 2016 is die opzet in de begroting geslaagd. We laten met de begroting 2017 zien dat door de aanpassingen in de organisatie, inzet van nieuwe instrumenten er ondanks de stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden (sinds 2014 start Ferm Werk van zo'n 12,5%), Ferm Werk er in slaagt om de taakstelling van het verlies van NTW op te vangen en de gevolgen voor gemeenten te minimaliseren. De hoogte van de gemeentelijke bijdragen in 2017 zijn fors lager dan in 2015. Ik benadruk dat het hier gaat om begrotingsrealiteit. Dat wil zeggen dat wij nu inschattingen maken van beleid en de financiële vertaling daarvan tot eind 2017. De werkelijkheid kan vanzelfsprekend afwijken.

Nog niet de gehele taakstelling is opgelost. Op dit moment oriënteren we ons op verschillende scenario's om gevarieerd en beschermd werk te kunnen blijven aanbieden tegen voor gemeenten aanvaardbare kosten. In de loop van 2016 (Q3) verwachten we daarvan uitkomsten die leiden tot een aanpassing van het financieel meerjarenbeeld.

Algemene dekkingsmiddelen en bedrag voor onvoorzien

Bij Ferm Werk is geen sprake van algemene dekkingsmiddelen. In de begroting 2017-2020 wordt € 100.000 per begrotingsjaar aan onvoorziene lasten begroot (programma basisdienstverlening). We gaan er van uit dat er structureel een bedrag nodig is om de organisatie bewegingsruimte te bieden om aanpassingen mogelijk te maken (bijvoorbeeld het realiseren van besparingen op personele kosten).

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover GR Ferm Werk beschikt om niet begrote kosten te dekken. Het eigen vermogen bedroeg ultimo 2015 € 74.603. Gegeven de afspraken die in de GR zijn gemaakt met betrekking tot een eventueel nadelig saldo, is de weerstandscapaciteit van Ferm Werk maximaal.

Onderstaand de afspraken in de gemeenschappelijke regeling met betrekking tot een batig of nadelig saldo (artikel 26):

1. Indien in enig exploitatiejaar een batig saldo in de cliëntgebonden kosten van het openbaar lichaam Ferm Werk ontstaat, zal dit saldo worden verrekend met de desbetreffende deelnemer(s). Een batig saldo op de uitvoeringskosten zal worden toegevoegd aan de egaliseringsreserve van het openbaar lichaam Ferm Werk tot een maximum van 10% van de daarvoor gebudgetteerde kosten. Het bepalen van dit maximum geschiedt door het algemeen bestuur in relatie tot tussen de deelnemers gemaakte afspraken over de kosten van uitvoering en organisatie van de basisdienstverlening.
2. Indien in enig exploitatiejaar een nadelig saldo ontstaat met betrekking tot de cliëntgebonden kosten dient dit te worden verrekend met de betreffende deelnemer(s).
3. Indien in enig exploitatiejaar een nadelig saldo in de uitvoeringskosten van de basisdienstverlening ontstaat, wordt dit tekort in beginsel gedekt uit de egaliseringsreserve. Een nadelig saldo dat niet of niet meer uit die reserve kan worden gedekt, wordt omgeslagen over de deelnemers overeenkomstig de verdeelsleutels van de regeling.

<u>Kengetallen</u>	realisatie 2015	begroting 2016	begroting 2017
Netto schuldquote	-0,8%	-0,8%	-0,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	6,2%	6,2%	5,1%
Solvabiliteitsratio	0,8%	0,8%	1,4%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%

Paragraaf financiering

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een door de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument ter beperking van het renterisico op de korte schuld met een rentetypische looptijd van korter dan een jaar.

Als grondslag van de wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt de omvang van de jaarbegroting aangehouden. De omvang van de kasgeldlimiet is voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2%.

Zie onderstaand overzicht, waarin tevens de renterisiconorm (volgens dezelfde wet Fido) is opgenomen:

bedragen in € x 1.000	begroting 2020	begroting 2019	begroting 2018	begroting 2017	begroting 2016
Omvang van de begroting	30.460	30.460	30.460	34.114	29.962
Toegestaan % kasgeldlimiet	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
Kasgeldlimiet	2.498	2.498	2.498	2.797	2.457
Renterisiconorm	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Renteherziening limiet	6.092	6.092	6.092	6.823	5.992

Renterisico

De renterisiconorm houdt in dat de leningen waarvoor in dat jaar het rentepercentage wordt herzien of opnieuw afgesloten niet méér mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Op 6 december 2017 dienen alle leningen o/g bij BNG Bank te worden afgelost, of te wel een bedrag groot € 6.501.000. Tegelijkertijd vallen de bij de Rabobank uitgezette gelden vrij, ter hoogte van € 4.350.000. Naar verwachting zal voor € 2.000.000 een nieuwe lening worden afgesloten. Dit bedrag valt binnen de renterisiconorm.

Kredietrisico

Conform de wet Fido dienen uitzettingen uit hoofde van de treasury-taak te worden verricht conform de bepalingen van het verplicht schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën. Het kredietrisico dat hiermee samenhangt is gelijk aan het risico op de Nederlandse staat.

Kredietverlening uit hoofde van publieke taak

In december 2005 is door GR Ferm Werk een lening verstrekt aan Ferm Werk N.V. ter hoogte van € 2.152K met een looptijd van 10 jaar. Per 31 december 2015 is de overeenkomst verlengd met nog eens 10 jaar, derhalve eindigend op 1 januari 2026. Vanaf 2016 is de rente bepaald op 2% (2015: 4,5%).

Paragraaf verbonden partijen

Openbaar lichaam Ferm Werk is enig aandeelhouder van Ferm Werk N.V., eveneens gevestigd aan de Carrosserieweg 1 te Woerden. Ferm Werk N.V. is in de gemeenschappelijke regeling aangewezen als uitvoeringsvennootschap van Openbaar lichaam Ferm Werk.

Uit 2015 bedraagt het eigen vermogen (groepsvermogen) van Ferm Werk N.V. € 5.842. De verwachting is dat het eigen vermogen ongewijzigd blijft; het financiële resultaat van Ferm Werk N.V. wordt begroot op nihil. De omvang van het vreemd vermogen bedraagt naar verwachting € 3.500K. Dit bedrag is inclusief een langlopende lening van GR Ferm Werk van € 2.152K.

Productbegroting

Op de volgende pagina's treft u de productbegroting aan. De productbegroting bestaat uit de samengevoegde begrotingen van openbaar lichaam Ferm Werk (de GR) en uitvoeringsvennootschap Ferm Werk N.V.

De pagina's 14 t/m 18 laten de productbegroting zien van de grote geldstroom.

Op de pagina's 19 t/m 23 staat de productbegroting weergegeven van de kleine geldstroom.

Uitgangspunten grote geldstroom

Onderstaand volgt een overzicht van de gehanteerde uitgangspunten voor de begroting van de grote geldstroom.

Aanvragen levensonderhoud

Rijksbudget uitkeringen BUIG: voor Woerden (gemeente met meer dan 40.000 inwoners) wordt er van uitgegaan dat het budget gelijk is aan het voorlopige budget voor 2016, verminderd met € 100.000 aandeel LKS hierin (stelpost).

Voor de gemeenten die een historisch verdeeld budget hebben (Montfoort en Oudewater geheel, Bodegraven-Reeuwijk gedeeltelijk) wordt het budget in 2017 gelijk gesteld aan de uitgaven in 2015.

Het aantal uitkeringen neemt jaarlijks toe met 2% (ten opzichte van de eindstand 2015). Voor de gemeente Bodegraven-Reeuwijk geldt een afwijkend uitgangspunt, namelijk een afname van het bestand in 2016 met 25%. Voor Woerden is rekening gehouden met extra toename vanwege de versnelde huisvesting van 400 vergunninghouders. Omdat hierbij ook kinderen meetellen en omdat echtparen samen één uitkering krijgen, is de raming gebaseerd op verstrekking van 200 bijstandsuitkeringen. De prijs per uitkering wordt verondersteld gelijk te blijven aan de gemiddelde prijs in 2015.

Bijzondere bijstand

De kosten van de bijzondere bijstand nemen jaarlijks toe met 2% (ten opzichte van de kosten 2015). Voor Woerden is rekening gehouden met extra uitgaven bijzondere bijstand vanwege de huisvesting van vergunninghouders (met name voor woninginrichting).

Bbz en Participatie

De kosten van de Bbz en van Participatie zijn in beginsel gelijk aan de begrote kosten voor 2016. Bij de gemeente Oudewater is het bedrag verhoogd met € 5.000. Ook hier geldt dat voor Woerden rekening wordt gehouden met extra kosten vanwege de toestroom van extra vergunninghouders.

SW

Rijksbudget Wsw: uitgegaan wordt van een jaarlijks afnemend bedrag per SE van € 660; dit betekent voor 2017 een bedrag van € 24.680 per SE.

Het aantal FTE/SE neemt af met 6%; dit betekent voor 2017 een gemiddeld aantal Wsw'ers van 306 SE.

De kostprijs van een SE wordt begroot op € 29.400 (realisatie 2015: € 29.303).

In 2016 is er een cao onderhandelingsakkoord bereikt. Afgesproken is dat in 2016, 2017 en 2018 de door het ministerie van SZW toegezegde loon-prijscompensatie wordt omgezet in salarisverhogingen.

Daarnaast wordt de eindejaarsuitkering met ingang van 2016 verhoogd van 3% naar 3,75%.

Beschut nieuw

Loonkostensubsidie (LKS) nieuw beschut werk: verondersteld wordt dat het Rijk jaarlijks een toereikend budget verstrekt voor het verwachte aantal LKS voor beschutte werkplekken. De begroting 2017 gaat uit van een gemiddelde LKS van € 14.000 per jaar (gelijk aan het bedrag waarmee rekening is gehouden in de memorie van toelichting bij de Participatiewet (PW)).

Premie beschut nieuw: de dekking vanuit het Rijk voor nieuw beschut werk is inclusief een premie van € 3.000 per jaar voor elke gerealiseerde beschutte werkenplek. Deze rijksmaatregel maakt onderdeel uit van een tijdelijke regeling – 2016 tot en met 2020 – om nieuw beschut werk van de grond te krijgen.

Het aantal beschutte werkplekken (15 in 2017) is gelijk aan de landelijke raming x het gemeentelijke aandeel, zoals opgegeven bij de meicirculaire 2015 door het ministerie van BZK. De kosten van de grote geldstroom voor nieuw beschut werk is gelijk aan het wettelijk minimumloon, verminderd met het "lage inkomensvoordeel" (LIV). Het LIV is een verlaging van de werkgeverslasten tot maximaal € 1.850 per jaar (bij een dienstverband van 36 uur), voor werknemers die minder verdienen dan 120% van het minimumloon. Het LIV geldt eveneens voor de huidige Wsw'ers.

Garantiebanen

Loonkostensubsidie (LKS) garantiebanen: verondersteld wordt dat het Rijk jaarlijks een toereikend budget verstrekt voor het verwachte aantal mensen dat een LKS ontvangt op een reguliere werkplek. De begroting 2017 gaat uit van een gemiddelde LKS van € 10.000 per jaar (gelijk aan het bedrag waarmee rekening is gehouden in de memorie van toelichting bij de PW).

Het aantal garantiebanen (76 in 2017) is gelijk aan de landelijke raming x het gemeentelijke aandeel voor 2016 zoals opgegeven bij de meicirculaire 2015 door het ministerie van BZK. We houden hier dus rekening met 1 jaar vertraging.

De kosten van de garantiebanen zijn gelijk aan de verstrekte LKS vermeerderd met de additionele kosten, zoals de kosten van begeleiding, loonwaardebepaling en reiskosten. Deze kosten worden begroot op € 4.000 per garantiebaan. Uitgangspunt is dat alle additionele kosten worden verantwoord onder de grote geldstroom; hierdoor bedragen de kosten voor garantiebanen in de kleine geldstroom nihil.

Detabanen

Voor de gemeente Woerden zijn in de begroting 10 detachingsbanen opgenomen. De begrote kosten van deze detabanen zijn gelijk aan de begrote loonkosten voor beschut nieuw (zie bovenstaand).

De loonkosten worden deels gedekt door opbrengsten uit de markt (uitleentarief). We gaan uit van een uitleentarief van € 8 per uur, met 1300 declarabele uren op jaarbasis. Voorzichtigheidshalve gaat we niet uit van dekking door rijksinkomsten. Als we iemand kunnen uitleen tegen € 8 per uur heeft hij/zij waarschijnlijk geen loonwaarde die leidt tot de mogelijkheid om loonkostensubsidie te verstrekken.

De kosten van bemiddeling, begeleiding en werkgeverschap worden verantwoord onder de kleine geldstroom.

Uitgangspunten kleine geldstroom

Als algemeen uitgangspunt voor de begroting 2017 geldt dat rekening wordt gehouden met een prijsstijging van 2%. Voor de jaren 2018 t/m 2020 wordt geen indexering toegepast.

Daarboven wordt rekening gehouden met extra uitvoeringskosten vanwege de bestandstoename door de versnelde huisvesting van vergunninghouders. We gaan ervan uit dat er formatie-uitbreiding nodig is bij inkomen (1,8 Fte), werk/participatie (4 Fte) en beleid (0,5 Fte voor regie op huisvestingsproces).

Met betrekking tot de "voorraad klanten" wordt het standcijfer op 31-12-2015 gehanteerd. In de productrealisatie wordt dit cijfer vervangen door het gemiddelde standcijfer. In het algemeen geldt dat wordt afgerekend op de gerealiseerde p x q per gemeente.

Ferm Werk - productbegroting 2017 (2016): grote geldstroom

Omschrijving product	kostprijs	volume	Grote geldstroom 2017		Markt	Gemeente	Extra kosten	kostprijs	volume	Grote geldstroom 2016		Markt	Gemeente
			Kosten	Dekking						Kosten	Dekking		
				Rijk							Rijk		
Basisdienstverlening													
Aanvragen levensonderhoud	€ 13.654	886	€ 12.098.057	€ 12.555.653		€ -457.596	€ 2.738.000	€ 13.799	894	€ 12.336.306	€ 11.861.288		€ 475.018
Bbz			€ 413.800	€ 338.191		€ 75.609				€ 413.800	€ 338.191		€ 75.609
Bezwaar en beroep (adviescie)													
Bestandsbeheer													
Bijzondere bijstand regulier			€ 1.865.000			€ 1.865.000	€ 450.000			€ 1.856.000			€ 1.856.000
SW begeleid werken (gem SE)	€ 5.873	12	€ 70.476	€ 296.160		€ -225.684		€ 5.873	12	€ 70.476	€ 304.080		€ -233.604
SW (gem SE) werkzaam bij													
Ferm Werk	€ 29.400	277	€ 8.135.274	€ 6.829.203		€ 1.306.071		€ 29.533	300	€ 8.851.335	€ 7.594.651		€ 1.256.684
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	€ 29.400	17	€ 508.326	€ 426.717		€ 81.609		€ 29.533	17	€ 510.626	€ 438.129		€ 72.497
Participatie			€ 275.000			€ 275.000	€ 56.000			€ 270.000			€ 270.000
Cafetaria													
Beschut nieuw	€ 23.150	15	€ 347.250	€ 255.000		€ 92.250		€ 22.000	0,5	€ 11.000	€ 7.700		€ 3.300
Garantiebanen	€ 14.000	76	€ 1.064.000	€ 760.000		€ 304.000		€ 5.500	26	€ 142.000	€ 142.000		€ -
Detabanen	€ 23.150	10	€ 231.500		€ 104.000	€ 127.500		€ 18.500	4	€ 74.000		€ 52.000	€ 22.000
			€ 25.008.683	€ 21.460.924	€ 104.000	€ 3.443.759	€ 3.244.000			€ 24.535.543	€ 20.686.039	€ 52.000	€ 3.797.504

In de kolom "Extra kosten" staan de geraamde kosten van 200 extra uitkeringen aan statushouders in de gemeente Woerden.
De kostprijs is gerelateerd aan de begrote kosten van het "reguliere" volume.

Ferm Werk - productbegroting 2017 (2016) gemeente Woerden: grote geldstroom

Omschrijving product	kostprijs	volume	Grote geldstroom 2017		Markt	Gemeente	Extra kosten	kostprijs	volume	Grote geldstroom 2016		Markt	Gemeente
			Kosten	Dekking						Kosten	Dekking		
				Rijk							Rijk		
Basisdienstverlening													
Aanvragen levensonderhoud	€ 13.688	522	€ 7.149.371	€ 6.913.264		€ 236.107	€ 2.738.000	€ 13.799	525	€ 7.244.475	€ 6.610.310		€ 634.165
Bbz			€ 118.000	€ 96.562		€ 21.438				€ 118.000	€ 96.562		€ 21.438
Bezwaar en beroep (adviescie)													
Bestandsbeheer													
Bijzondere bijstand regulier			€ 1.175.000			€ 1.175.000	€ 450.000			€ 1.130.000			€ 1.130.000
SW begeleid werken (gem SE)	€ 5.873	9	€ 51.421	€ 216.084		€ -164.663		€ 5.873	9	€ 52.080	€ 224.705		€ -172.626
SW (gem SE) werkzaam bij													
Ferm Werk	€ 29.400	202	€ 5.935.646	€ 4.982.712		€ 952.934		€ 29.533	221	€ 6.540.853	€ 5.612.204		€ 928.649
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	€ 29.400	13	€ 370.884	€ 311.341		€ 59.543		€ 29.533	13	€ 377.336	€ 323.763		€ 53.573
Participatie			€ 145.000			€ 145.000	€ 56.000			€ 145.000			€ 145.000
Cafetaria													
Beschut nieuw	€ 23.150	9	€ 208.350	€ 153.000		€ 55.350							
Garantiebanen	€ 14.000	42	€ 588.000	€ 420.000		€ 168.000		€ 5.500	13	€ 72.000	€ 72.000		€ -
Detabanen	€ 23.150	10	€ 231.500		€ 104.000	€ 127.500							
			€ 15.973.172	€ 13.092.963	€ 104.000	€ 2.776.209	€ 3.244.000			€ 15.679.743	€ 12.939.544	€ -	€ 2.740.199

Ferm Werk - productbegroting 2017 (2016) gemeente Bodegraven-Reeuwijk: grote geldstroom

Omschrijving product	kostprijs	volume	Grote geldstroom 2017		Markt	Gemeente	Extra kosten	kostprijs	volume	Grote geldstroom 2016		Markt	Gemeente
			Kosten	Dekking Rijk						Kosten	Dekking Rijk		
Basisdienstverlening													
Aanvragen levensonderhoud	€ 13.987	178	€ 2.493.758	€ 3.323.258		€ -829.500		€ 13.799	194	€ 2.677.006	€ 2.971.669		€ -294.663
Bbz			€ 218.000	€ 181.379		€ 36.621				€ 218.000	€ 181.379		€ 36.621
Bezwaar en beroep (adviescie)													
Bestandsbeheer													
Bijzondere bijstand regulier			€ 320.000			€ 320.000				€ 326.000			€ 326.000
SW begeleid werken (gem SE)	€ 5.873	2	€ 10.908	€ 45.839		€ -34.931		€ 5.873	2	€ 10.202	€ 44.016		€ -33.815
SW (gem SE) werkzaam bij Ferm Werk	€ 29.400	43	€ 1.259.173	€ 1.057.020		€ 202.153		€ 29.533	43	€ 1.281.250	€ 1.099.343		€ 181.908
SW arbeidsmatige dagbeste- ding/co-product ism Reinaerde	€ 29.400	3	€ 78.678	€ 66.047		€ 12.631		€ 29.533	3	€ 73.914	€ 63.420		€ 10.494
Participatie			€ 75.000			€ 75.000				€ 75.000			€ 75.000
Cafetaria													
Beschut nieuw	€ 23.150	4	€ 92.600	€ 68.000		€ 24.600							
Garantiebanen	€ 14.000	24	€ 336.000	€ 240.000		€ 96.000		€ 5.500	6	€ 33.000	€ 33.000		€ -
Detabanen													
			€ 4.884.118	€ 4.981.543	€ -	€ -97.426	€ -			€ 4.694.372	€ 4.392.827	€ -	€ 301.545

Ferm Werk - productbegroting 2017 (2016) gemeente Montfoort: grote geldstroom

Omschrijving product	kostprijs	volume	Grote geldstroom 2017		Markt	Gemeente	Extra kosten	kostprijs	volume	Grote geldstroom 2016		Markt	Gemeente
			Kosten	Dekking						Kosten	Dekking		
				Rijk									
Beleidsmatige dienstverlening													
Aanvragen levensonderhoud	€ 13.304	105	€ 1.398.031	€ 1.295.848		€ 102.183		€ 13.799	95	€ 1.310.905	€ 1.206.731		€ 104.174
Bbz			€ 29.200	€ 22.281		€ 6.919				€ 29.200	€ 22.281		€ 6.919
Bezwaar en beroep (adviescie)													
Bestandsbeheer													
Bijzondere bijstand regulier			€ 185.000			€ 185.000				€ 225.000			€ 225.000
SW begeleid werken (gem SE)	€ 5.873	1	€ 3.899	€ 16.384		€ -12.485		€ 5.873	1	€ 4.002	€ 17.266		€ -13.264
SW (gem SE) werkzaam bij													
Ferm Werk	€ 29.400	15	€ 450.047	€ 377.795		€ 72.253		€ 29.533	17	€ 502.587	€ 431.231		€ 71.356
SW arbeidsmatige dagbesteding/co-product ism Reinaerde	€ 29.400	1	€ 28.121	€ 23.606		€ 4.515		€ 29.533	1	€ 28.994	€ 24.877		€ 4.116
Participatie			€ 30.000			€ 30.000				€ 25.000			€ 25.000
Cafeteria													
Beschut nieuw	€ 23.150	1	€ 23.150	€ 17.000		€ 6.150		€ 22.000	0,5	€ 11.000	€ 7.700		€ 3.300
Garantiebanen	€ 14.000	5	€ 70.000	€ 50.000		€ 20.000		€ 5.500	4	€ 23.000	€ 23.000		€ -
Detabanen								€ 18.500	4	€ 74.000		€ 52.000	€ 22.000
			€ 2.217.448	€ 1.802.914	€ -	€ 414.534	€ -			€ 2.233.687	€ 1.733.086	€ 52.000	€ 448.601

Ferm Werk - productbegroting 2017 (2016) gemeente Oudewater: grote geldstroom

Omschrijving product	kostprijs	volume	Grote geldstroom 2017		Markt	Gemeente	Extra kosten	kostprijs	volume	Grote geldstroom 2016		Markt	Gemeente
			Kosten	Dekking						Kosten	Dekking		
				Rijk							Rijk		
Basisdienstverlening													
Aanvragen levensonderhoud	€ 13.153	80	€ 1.056.896	€ 1.023.283		€ 33.613		€ 13.799	80	€ 1.103.920	€ 1.072.578		€ 31.342
Bbz			€ 48.600	€ 37.969		€ 10.631				€ 48.600	€ 37.969		€ 10.631
Bezwaar en beroep (adviescie)													
Bestandsbeheer													
Bijzondere bijstand regulier			€ 185.000			€ 185.000				€ 175.000			€ 175.000
SW begeleid werken (gem SE)	€ 5.873	1	€ 4.248	€ 17.853		€ -13.605		€ 5.873	1	€ 4.193	€ 18.092		€ -13.899
SW (gem SE) werkzaam bij													
Ferm Werk	€ 29.400	17	€ 490.408	€ 411.676		€ 78.732		€ 29.533	18	€ 526.645	€ 451.874		€ 74.771
SW arbeidsmatige dagbeste-													
ding/co-product ism Reinaerde	€ 29.400	1	€ 30.643	€ 25.723		€ 4.920		€ 29.533	1	€ 30.382	€ 26.068		€ 4.313
Participatie			€ 25.000			€ 25.000				€ 25.000			€ 25.000
Cafeteria													
Beschut nieuw	€ 23.150	1	€ 23.150	€ 17.000		€ 6.150							
Garantiebanen	€ 14.000	5	€ 70.000	€ 50.000		€ 20.000		€ 5.500	3	€ 14.000	€ 14.000		€ -
Detabanen													
			€ 1.933.945	€ 1.583.504	€ -	€ 350.441	€ -			€ 1.927.740	€ 1.620.581	€ -	€ 307.159

Ferm Werk - productbegroting 2017 (2016): kleine geldstroom

Omschrijving product	omschrijving eenheid	kostprijs direct	kostprijs indirect	kostprijs totaal	volume	Kleine geldstroom 2017		Extra kosten		begroting kleine geld- stroom 2016
		opslag indirecte kosten: 20%	indirecte kosten: 20%	(diensten derden: 10%)		Kosten	Dekking Markt	Gemeente		Gemeente
Basis										
Aanvragen levensonderhoud	aantal aanvragen	€ 1.592	€ 323	€ 1.915	500	€ 957.400		€ 957.400	€ 58.500	€ 778.300
Bbz begrepen in Aanvragen levensonderhoud		€ -	€ -	€ -	nvt	€ -		€ -		€ 133.100
Bezwaar en beroep (adviescie)	aantal bezwaren/beroepen	€ 580	€ 58	€ 638	100	€ 63.800		€ 63.800		€ 69.300
Bestandsbeheer	voorraad klanten (beginst.)	€ 860	€ 174	€ 1.034	926	€ 957.400		€ 957.400		€ 778.200
Bijzondere bijstand regulier	aantal aanvragen	€ 339	€ 69	€ 407	2350	€ 957.400		€ 957.400	€ 58.500	€ 778.300
SW begeleid werken	voorraad medew. (gem fte)	€ 1.158	€ 235	€ 1.393	12	€ 16.700		€ 16.700		€ 18.800
SW werkzaam bij Ferm Werk	voorraad medew. (gem fte) productief werkzaam	€ 10.615	€ 2.150	€ 12.765	252	€ 3.216.600	€ 3.321.000	€ -104.400		€ 305.000
SW arbeidsmatige dagbeste- ding/co-product ism Reinaerde	voorraad medew. (gem fte)	€ 8.866	€ 1.796	€ 10.662	16	€ 170.600		€ 170.600		€ 205.700
Participatie										
regie/monitoring/screening	voorraad klanten (beginst.)	€ 1.978	€ 401	€ 2.379	926	€ 2.202.900	€ 129.000	€ 2.073.900	€ 260.000	€ 2.055.400
Cafetaria										
Beschut nieuw	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 8.548	€ 1.731	€ 10.279	15	€ 154.200	€ 45.000	€ 109.200		€ 5.000
Garantiebanen	aantal trajecten	€ -	€ -	€ -	76	€ -		€ -		€ 10.800
Detabanen	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 3.846	€ 779	€ 4.625	10	€ 46.200		€ 46.200		€ 8.400
Buddy trajecten	aantal trajecten	€ 225	€ 46	€ 271	50	€ 13.500		€ 13.500		€ 14.300
						€ 8.756.700	€ 3.495.000	€ 5.261.700	€ 377.000	€ 5.160.600
Aanvullend										
Schuldhelpverlening	aantal dossiers	wisselend	10%	wisselend	wisselend	€ 137.500		€ 137.500		€ 176.000
Huisvesting statushouders	aantal woningen		inclusief	€ 728	66	€ 48.100		€ 48.100	€ 32.500	€ 58.400
Regeling WIW						€ 4.200		€ 4.200		€ 6.600
Overige kosten						€ -		€ -		€ -
						€ 189.800	€ -	€ 189.800	€ 32.500	€ 241.000

In de kolom "Extra kosten" staan de geraamde kosten van 200 extra uitkeringen aan statushouders in de gemeente Woerden.

De extra kosten bestaan uit de directe kosten van de geraamde benodigde extra personele formatie. De kostprijs van 1 fte bedraagt € 65.000.

Ferm Werk - productbegroting 2017 (2016) gemeente Woerden: kleine geldstroom

Omschrijving product	omschrijving eenheid	kostprijs direct	kostprijs indirect	kostprijs totaal	volume	Kleine geldstroom 2017		begroting kleine geld- stroom 2016	
		opslag indirecte kosten: 20% (diensten derden: 10%)				Kosten	Dekking Markt	Extra kosten	Gemeente
Basis									
Aanvragen levensonderhoud	aantal aanvragen	€ 1.592	€ 323	€ 1.915	274	€ 524.200		€ 58.500	€ 419.600
Bbz begrepen in Aanvragen levensonderhoud		€ -	€ -	€ -	nvt	€ -			€ 82.600
Bezwaar en beroep (adviescie)	aantal bezwaren/beroepen	€ 580	€ 58	€ 638	62	€ 39.600			€ 38.600
Bestandsbeheer	voorraad klanten (beginst.)	€ 860	€ 174	€ 1.034	507	€ 524.200			€ 449.000
Bijzondere bijstand regulier	aantal aanvragen	€ 339	€ 69	€ 407	1515	€ 617.000		€ 58.500	€ 484.700
SW begeleid werken	voorraad medew. (gem fte)	€ 1.158	€ 235	€ 1.393	9	€ 12.200			€ 13.900
SW werkzaam bij Ferm Werk	voorraad medew. (gem fte) productief werkzaam	€ 10.615	€ 2.150	€ 12.765	184	€ 2.346.900	€ 2.423.063		€ 225.355
SW arbeidsmatige dagbeste- ding/co-product ism Reinaerde	voorraad medew. (gem fte)	€ 8.866	€ 1.796	€ 10.662	12	€ 124.500			€ 152.000
Participatie regie/monitoring/screening	voorraad klanten (beginst.)	€ 1.978	€ 401	€ 2.379	507	€ 1.206.100	€ 70.630		€ 1.203.662
Cafetaria									
Beschut nieuw	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 8.548	€ 1.731	€ 10.279	9	€ 92.500	€ 27.000		€ -
Garantiebanen	aantal trajecten	€ -	€ -	€ -	42	€ -			€ 5.800
Detabanen	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 3.846	€ 779	€ 4.625	10	€ 46.200			€ -
Buddy trajecten	aantal trajecten	€ 225	€ 46	€ 271	0	€ -			€ -
						€ 5.533.400	€ 2.520.692	€ 3.012.708	€ 3.075.217
Aanvullend									
Huisvesting statushouders	aantal woningen		inclusief	€ 728	32	€ 23.300			€ 28.900
Regeling WIW						€ 4.200			€ 6.600
Overige kosten						€ -			€ -
						€ 27.500	€ -	€ 27.500	€ 35.500

Ferm Werk - productbegroting 2017 (2016) gemeente Bodegraven-Reeuwijk: kleine geldstroom

Omschrijving product	omschrijving eenheid	kostprijs direct	kostprijs indirect	kostprijs totaal	volume	Kleine geldstroom 2017		Extra kosten		begroting kleine geld- stroom 2016
		opslag indirecte kosten: 20% (diensten derden: 10%)				Kosten	Dekking	Markt	Gemeente	Gemeente
Basis										
Aanvragen levensonderhoud	aantal aanvragen	€ 1.592	€ 323	€ 1.915	129	€ 247.100			€ 247.100	€ 193.700
Bbz begrepen in Aanvragen levensonderhoud		€ -	€ -	€ -	nvt	€ -			€ -	€ 33.100
Bezwaar en beroep (adviescie)	aantal bezwaren/beroepen	€ 580	€ 58	€ 638	18	€ 11.500			€ 11.500	€ 19.900
Bestandsbeheer	voorraad klanten (beginst.)	€ 860	€ 174	€ 1.034	239	€ 247.100			€ 247.100	€ 179.600
Bijzondere bijstand regulier	aantal aanvragen	€ 339	€ 69	€ 407	437	€ 178.000			€ 178.000	€ 157.600
SW begeleid werken	voorraad medew. (gem fte)	€ 1.158	€ 235	€ 1.393	2	€ 2.600			€ 2.600	€ 2.700
SW werkzaam bij Ferm Werk	voorraad medew. (gem fte) productief werkzaam	€ 10.615	€ 2.150	€ 12.765	39	€ 497.900	€ 514.022		€ -16.122	€ 44.183
SW arbeidsmatige dagbeste- ding/co-product ism Reinaerde	voorraad medew. (gem fte)	€ 8.866	€ 1.796	€ 10.662	2	€ 26.400			€ 26.400	€ 29.800
Participatie										
regie/monitoring/screening	voorraad klanten (beginst.)	€ 1.978	€ 401	€ 2.379	239	€ 568.600	€ 33.295		€ 535.305	€ 481.085
Cafeteria										
Beschut nieuw	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 8.548	€ 1.731	€ 10.279	4	€ 41.100	€ 12.000		€ 29.100	€ -
Garantiebanen	aantal trajecten	€ -	€ -	€ -	24	€ -			€ -	€ 2.800
Detabanen	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 3.846	€ 779	€ 4.625	0	€ -			€ -	€ -
Buddy trajecten	aantal trajecten	€ 225	€ 46	€ 271	50	€ 13.500			€ 13.500	€ 14.300
						€ 1.833.800	€ 559.317		€ 1.274.483	€ 1.158.767
Aanvullend										
Schuldhelpverlening	aantal dossiers	wisselend	10%	wisselend	wisselend	€ 104.500			€ 104.500	€ 99.000
Huisvesting statushouders	aantal woningen		inclusief	€ 728	20	€ 14.600			€ 14.600	€ 15.500
Overige kosten						€ -			€ -	€ -
						€ 119.100	€ -		€ 119.100	€ 114.500

Ferm Werk - productbegroting 2017 (2016) gemeente Montfoort: kleine geldstroom

Omschrijving product	omschrijving eenheid	kostprijs direct	kostprijs indirect	kostprijs totaal	volume	Kleine geldstroom 2017		Extra kosten		begroting kleine geld- stroom 2016
		opslag indirecte kosten: 20% (diensten derden: 10%)				Kosten	Dekking Markt	Gemeente		Gemeente
Basis										
Aanvragen levensonderhoud	aantal aanvragen	€ 1.592	€ 323	€ 1.915	55	€ 105.500		€ 105.500		€ 100.400
Bbz begrepen in Aanvragen levensonderhoud		€ -	€ -	€ -	nvt	€ -		€ -		€ 14.500
Bezwaar en beroep (adviescie)	aantal bezwaren/beroepen	€ 580	€ 58	€ 638	11	€ 7.000		€ 7.000		€ 6.600
Bestandsbeheer	voorraad klanten (beginst.)	€ 860	€ 174	€ 1.034	102	€ 105.500		€ 105.500		€ 81.200
Bijzondere bijstand regulier	aantal aanvragen	€ 339	€ 69	€ 407	208	€ 84.800		€ 84.800		€ 73.000
SW begeleid werken	voorraad medew. (gem fte)	€ 1.158	€ 235	€ 1.393	1	€ 900		€ 900		€ 1.100
SW werkzaam bij Ferm Werk	voorraad medew. (gem fte) productief werkzaam	€ 10.615	€ 2.150	€ 12.765	14	€ 177.900	€ 183.719	€ -5.819		€ 17.318
SW arbeidsmatige dagbeste- ding/co-product ism Reinaerde	voorraad medew. (gem fte)	€ 8.866	€ 1.796	€ 10.662	1	€ 9.400		€ 9.400		€ 11.700
Participatie regie/monitoring/screening	voorraad klanten (beginst.)	€ 1.978	€ 401	€ 2.379	102	€ 242.600	€ 14.210	€ 228.390		€ 191.469
Cafetaria										
Beschut nieuw	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 8.548	€ 1.731	€ 10.279	1	€ 10.300	€ 3.000	€ 7.300		€ 5.000
Garantiebanen	aantal trajecten	€ -	€ -	€ -	5	€ -		€ -		€ 1.200
Detabanen	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 3.846	€ 779	€ 4.625	0	€ -		€ -		€ 8.400
Buddy trajecten	aantal trajecten	€ 225	€ 46	€ 271	0	€ -		€ -		€ -
						€ 743.900	€ 200.929	€ 542.971	€ -	€ 511.887
Aanvullend										
Schuldhelpverlening	aantal dossiers	wisselend	10%	wisselend	wisselend	€ 33.000		€ 33.000		€ 44.000
Huisvesting statushouders	aantal woningen		inclusief	€ 728	8	€ 5.800		€ 5.800		€ 8.200
Overige kosten						€ -		€ -		€ -
						€ 38.800	€ -	€ 38.800	€ -	€ 52.200

Ferm Werk - productbegroting 2017 (2016) gemeente Oudewater: kleine geldstroom

Omschrijving product	omschrijving eenheid	kostprijs direct	kostprijs indirect	kostprijs totaal	volume	Kleine geldstroom 2017 Kosten	Dekking Markt	Gemeente	Extra kosten	begroting kleine geld- stroom 2016 Gemeente
opslag indirecte kosten: 20% (diensten derden: 10%)										
Basis										
Aanvragen levensonderhoud	aantal aanvragen	€ 1.592	€ 323	€ 1.915	42	€ 80.600		€ 80.600		€ 64.600
Bbz begrepen in Aanvragen levensonderhoud		€ -	€ -	€ -	nvt	€ -		€ -		€ 2.900
Bezwaar en beroep (adviescie)	aantal bezwaren/beroepen	€ 580	€ 58	€ 638	9	€ 5.700		€ 5.700		€ 4.200
Bestandsbeheer	voorraad klanten (beginst.)	€ 860	€ 174	€ 1.034	78	€ 80.600		€ 80.600		€ 68.400
Bijzondere bijstand regulier	aantal aanvragen	€ 339	€ 69	€ 407	190	€ 77.600		€ 77.600		€ 63.000
SW begeleid werken	voorraad medew. (gem fte)	€ 1.158	€ 235	€ 1.393	1	€ 1.000		€ 1.000		€ 1.100
SW werkzaam bij Ferm Werk	voorraad medew. (gem fte) productief werkzaam	€ 10.615	€ 2.150	€ 12.765	15	€ 193.900	€ 200.195	€ -6.295		€ 18.145
SW arbeidsmatige dagbeste- ding/co-product ism Reinaerde	voorraad medew. (gem fte)	€ 8.866	€ 1.796	€ 10.662	1	€ 10.300		€ 10.300		€ 12.200
Participatie regie/monitoring/screening	voorraad klanten (beginst.)	€ 1.978	€ 401	€ 2.379	78	€ 185.600	€ 10.866	€ 174.734		€ 179.185
Cafeteria										
Beschut nieuw	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 8.548	€ 1.731	€ 10.279	1	€ 10.300	€ 3.000	€ 7.300		€ -
Garantiebanen	aantal trajecten	€ -	€ -	€ -	5	€ -		€ -		€ 1.000
Detabanen	aantal dienstverb. (gem fte)	€ 3.846	€ 779	€ 4.625	0	€ -		€ -		€ -
Buddy trajecten	aantal trajecten	€ 225	€ 46	€ 271	0	€ -		€ -		€ -
						€ 645.600	€ 214.062	€ 431.538	€ -	€ 414.729
Aanvullend										
Schuldhelpverlening	aantal dossiers	wisselend	10%	wisselend	wisselend	€ -		€ -		€ 33.000
Huisvesting statushouders	aantal woningen		inclusief	€ 728	6	€ 4.400		€ 4.400		€ 5.800
Overige kosten						€ -		€ -		€ -
						€ 4.400	€ -	€ 4.400	€ -	€ 38.800

Bijlagen:

1. Begroting 2017-2020 kleine geldstroom (basisdienstverlening)
2. Financiële begroting 2017-2020 van Openbaar lichaam FERM Werk

Ferm Werk - begroting 2017-2020 kleine geldstroom (basisdienstverlening)

indexering 2%; geen indexering toegepast vanaf 2018

bedragen in € x 1.000

	begroting 2020	begroting 2019	begroting 2018	begroting 2017	verschil	begroting 2016	realisatie 2015
Netto toegevoegde waarde	2.724	2.849	2.979	3.125	27	3.098	3.521
Resultaat Kringloop MH	-	-	-	-	-	-	135-
Taakstelling derving NTW	351	236	116	-	100-	100	
Dekking uitvoeringskosten	3.075	3.085	3.095	3.125	73-	3.198	3.386
Personeelskosten	3.094-	3.094-	3.094-	3.094-	171-	2.923-	3.143-
Huur- en servicekosten	631-	631-	631-	631-	2-	629-	631-
Kosten ICT hosting	231-	231-	231-	231-	63-	168-	266-
Afschrijvingen	285-	295-	305-	335-	10	345-	323-
Rentelasten	43-	43-	43-	43-	59	102-	92-
Kosten garantiebanen	-	-	-	-	107	107-	20-
Kosten beschut werken	-	-	-	-	7	7-	-
Overige bedrijfslasten	1.245-	1.245-	1.245-	1.245-	74-	1.171-	1.096-
	<u>5.529-</u>	<u>5.539-</u>	<u>5.549-</u>	<u>5.579-</u>	<u>127-</u>	<u>5.452-</u>	<u>5.571-</u>
Incidentele lasten	-	-	-	377-	377-	-	689-
Uitvoeringskosten NV	5.529-	5.539-	5.549-	5.956-	504-	5.452-	6.260-
Personeelskosten	2.583-	2.583-	2.583-	2.583-	55	2.638-	2.577-
Rentebaten (saldo)	7-	7-	7-	7-	53-	46	49
Incidentele baten	-	-	-	-	-	-	1
Uitvoeringskosten BBZ	-	-	-	-	121	121-	110-
Overige lasten	218-	218-	218-	218-	23-	195-	212-
Uitvoeringskosten GR	2.808-	2.808-	2.808-	2.808-	100	2.908-	2.849-
Uitvoeringskosten	8.337-	8.347-	8.357-	8.764-	404-	8.360-	9.109-
Gemeentelijke bijdrage	5.262-	5.262-	5.262-	5.639-	477-	5.162-	5.723-

Toename gemeentelijke bijdrage 2017 t.o.v. 2016 exclusief incidentele lasten

2%

De incidentele lasten betreffende de kosten als gevolg van de versnelde huisvesting van statushouders in de gemeente Woerden.

Openbaar lichaam Ferm Werk - overzicht van baten en lasten begroting 2017-2020

bedragen x 1.000

	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Baten							
SW	8.797	8.797	8.797	8.797	-1.164	9.961	10.216
Bijstandverlening	17.313	17.313	17.313	20.618	3.475	17.143	17.896
Participatie	4.161	4.161	4.161	4.477	1.882	2.594	2.253
Programma basisdienstverlening	30.270	30.270	30.270	33.891	4.193	29.698	30.365
Programma aanvullende dienstverlening	190	190	190	222	-44	266	236
	30.460	30.460	30.460	34.114	4.150	29.964	30.601
Lasten							
SW	8.797	8.797	8.797	8.797	-1.164	9.961	10.216
Bijstandverlening	17.313	17.313	17.313	20.618	3.475	17.143	17.896
Participatie	4.161	4.161	4.161	4.477	1.882	2.594	2.253
Programma basisdienstverlening	30.270	30.270	30.270	33.891	4.193	29.698	30.365
Programma aanvullende dienstverlening	190	190	190	222	-44	266	236
	30.460	30.460	30.460	34.114	4.150	29.964	30.601
Subtotaal programma's	-	-	-	-	-	-	-
De programma's zijn inclusief het saldo van financiële baten minus lasten	-7	-7	-7	-7	-53	46	49
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-
Geraamde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Geraamde resultaat	-	-	-	-	-	-	-

Met ingang van het begrotingsjaar 2016 worden de onderdelen SW, Bijstandverlening en Participatie samengevoegd tot één programma, namelijk het programma basisdienstverlening.

Openbaar lichaam Ferm Werk - toelichting op het overzicht van baten en lasten begroting 2017-2020

bedragen x 1.000

Programma

basisdienstverlening

SW, Bijstandverlening, Participatie

	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Baten en lasten							
Grote geldstroom	25.009	25.009	25.009	28.253	3.715	24.538	24.642
Kleine geldstroom	5.262	5.262	5.262	5.639	479	5.160	5.723
	30.270	30.270	30.270	33.891	4.193	29.698	30.365

In het meerjarenperspectief wordt uitgegaan van ten opzichte van 2017 gelijkblijvende structurele baten en lasten.

SW	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Baten en lasten							
Grote geldstroom	8.714	8.714	8.714	8.714	-718	9.432	9.840
Kleine geldstroom	83	83	83	83	-446	529	376
	8.797	8.797	8.797	8.797	-1.164	9.961	10.216

Baten grote geldstroom	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Rijkssubsidie SW	7.552	7.552	7.552	7.552	-784	8.336	9.016
Bonus begeleid werken	-	-	-	-	-	-	41
Gemeentelijke bijdrage	1.162	1.162	1.162	1.162	66	1.096	783
	8.714	8.714	8.714	8.714	-718	9.432	9.840

Aantal SE SW	begroting 2020	begroting 2019	begroting 2018	begroting 2017	verschil	begroting 2016	realisatie 2015
Totaal realisatie (gemiddeld)	254	270	288	306	-23	329	347

Met ingang van 2017 is het doorsluizen van geld van en naar buitengemeenten niet meer aan de orde. Het Rijksbudget wordt dan niet meer bepaald op basis van waar de Wsw medewerker woont, maar op basis van door welke gemeente de Wsw medewerker wordt betaald.

Lasten grote geldstroom	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Personeelskosten SW	8.644	8.644	8.644	8.644	-718	9.362	9.763
Kosten begeleid werken	70	70	70	70	0	70	77
	8.714	8.714	8.714	8.714	-718	9.432	9.840

Het aantal begeleid werken plekken wordt begroot op 12 FTE (begroting 2016: 12 FTE; realisatie 2015: 13,3 FTE).

Personeelskosten SW	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Loonkosten	6.661	6.661	6.661	6.661	-455	7.116	7.524
Werkgeversheffing ZVW	442	442	442	442		532	499
Sociale lasten	710	710	710	710		792	802
Pensioenpremies	691	691	691	691		745	780
Ontvangen uitkering UWV	-10	-10	-10	-10		-	-13
Totaal sociale lasten	1.832	1.832	1.832	1.832	-237	2.069	2.068
Reiskosten	116	116	116	116	-23	139	131
Overige personeelskosten	35	35	35	35	-3	38	40
	8.644	8.644	8.644	8.644	-718	9.362	9.763

Bijstandverlening	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Baten en lasten							
Grote geldstroom	14.377	14.377	14.377	17.565	2.959	14.606	14.582
Kleine geldstroom	2.936	2.936	2.936	3.053	516	2.537	3.314
	<u>17.313</u>	<u>17.313</u>	<u>17.313</u>	<u>20.618</u>	<u>3.475</u>	<u>17.143</u>	<u>17.896</u>

In de begroting 2017 zijn éénmalig extra kosten opgenomen a.g.v. de versnelde huisvesting van statushouders in de gemeente Woerden.

Baten grote geldstroom	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
BUIG	12.098	12.098	12.098	14.836	2.500	12.336	12.627
BBZ	414	414	414	414	-	414	227
Gem. bijdrage inkomensondersteuning	1.865	1.865	1.865	2.315	459	1.856	1.729
Gem. bijdrage bijstandverlening algemeen	-	-	-	-	-	-	-1
	<u>14.377</u>	<u>14.377</u>	<u>14.377</u>	<u>17.565</u>	<u>2.959</u>	<u>14.606</u>	<u>14.582</u>

Baten BUIG	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Rijksbijdrage BUIG	12.556	12.556	12.556	12.556	695	11.861	12.193
Idem, uitkering vangnetregeling	-	-	-	-	-	-	57
Gemeentelijke bijdrage	-458	-458	-458	-458	-933	475	377
T.b.v. versnelde huisvesting statushouders	-	-	-	2.738	2.738	-	-
	<u>12.098</u>	<u>12.098</u>	<u>12.098</u>	<u>14.836</u>	<u>2.500</u>	<u>12.336</u>	<u>12.627</u>

Baten BBZ	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Rijksbijdrage BBZ	18	18	18	18	-	18	19
Idem, aanvullende uitkering	-	-	-	-	-	-	22
BBZ declaratieregeling	320	320	320	320	-	320	173
Gemeentelijke bijdrage	76	76	76	76	-	76	13
	414	414	414	414	-	414	227

Lasten grote geldstroom	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Uitkeringen BUIG	12.098	12.098	12.098	14.836	2.500	12.336	12.627
BBZ	414	414	414	414	-0	414	227
Uitkeringen bijzondere bijstand en declaratieregeling	1.865	1.865	1.865	2.315	459	1.856	1.729
Bijstandverlening algemeen	-	-	-	-	-	-	-1
	14.377	14.377	14.377	17.565	2.959	14.606	14.582

Het aantal uitkeringen levensonderhoud wordt voor 2017 begroot op gemiddeld 886 (begroting 2016: 894; realisatie 2015: 919) + extra 200 uitkeringen.

Participatie	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Baten en lasten							
Grote geldstroom	1.918	1.918	1.918	1.974	1.473	500	220
Kleine geldstroom	2.243	2.243	2.243	2.503	409	2.094	2.033
	<u>4.161</u>	<u>4.161</u>	<u>4.161</u>	<u>4.477</u>	<u>1.882</u>	<u>2.594</u>	<u>2.253</u>

In de begroting 2017 zijn éénmalig extra kosten opgenomen a.g.v. de versnelde huisvesting van statushouders in de gemeente Woerden.

Baten grote geldstroom	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Loonkostensubsidie garantiebannen	760	760	760	760	618	142	-
Loonkostensubsidie beschut werken	210	210	210	210	202	8	-
Premie beschut werken	45	45	45	45	-	-	-
Inleenvergoeding detachingsbanen	104	104	104	104	52	52	-
Gem. bijdrage garantiebannen	304	304	304	304	301	3	-
Gem. bijdrage beschut werken	92	92	92	92	89	3	-
Gem. bijdrage detachingsbanen	128	128	128	128	106	22	10
Gem. bijdrage overige kosten Participatie	275	275	275	331	61	270	210
	<u>1.918</u>	<u>1.918</u>	<u>1.918</u>	<u>1.974</u>	<u>1.428</u>	<u>500</u>	<u>220</u>

Lasten grote geldstroom	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Loonkostensubsidie garantiebannen	760	760	760	760	760	-	-
Additionele kosten garantiebannen	304	304	304	304	304	-	-
Loonkosten beschut werken	347	347	347	347	336	11	-
Loonkosten detachingsbanen	232	232	232	232	158	74	10
Overige kosten Participatie	275	275	275	331	61	270	210
	<u>1.918</u>	<u>1.918</u>	<u>1.918</u>	<u>1.974</u>	<u>1.619</u>	<u>355</u>	<u>220</u>

Overzicht incidentele baten en lasten	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
SW	-	-	-	-	-	-	256
Bijstandverlening	-	-	-	3.305	3.305	-	505
Participatie	-	-	-	316	316	-	63
Basisdienstverlening	-	-	-	3.621	3.621	-	824

In de begroting 2017 zijn éénmalig extra kosten opgenomen a.g.v. de versnelde huisvesting van statushouders in de gemeente Woerden.
Het aandeel hierin van de kleine geldstroom bedraagt € 377 K.

Kleine geldstroom	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Lasten kleine geldstroom	5.255	5.255	5.255	5.632	425	5.207	5.772
Saldo van financiële baten minus lasten	7	7	7	7	53	-46	-49
Per saldo kosten kleine geldstroom	5.262	5.262	5.262	5.639	478	5.161	5.723

In de begroting 2017 wordt rekening gehouden met een algemene prijsstijging van 2%; in de begroting 2018-2020 is geen indexering toegepast.
De kosten van de kleine geldstroom worden over de gemeenten verdeeld op basis van prijs x hoeveelheid (zie de productbegroting).

Lasten kleine geldstroom	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Personeelskosten	2.583	2.583	2.583	2.583	-55	2.638	2.567
Bijdrage basisdienstv. Ferm Werk N.V.	2.454	2.454	2.454	2.831	578	2.253	2.874
Kosten uitvoering BBZ	-	-	-	-	-121	121	110
Kosten sociale recherche	102	102	102	102	12	90	116
Kosten bezwaarschriftencommissie	58	58	58	58	-5	63	56
Proces- en griffiekosten	35	35	35	35	10	25	34
Kosten cliëntenraad	15	15	15	15	-	15	6
Diverse baten en lasten	8	8	8	8	6	2	9
	5.255	5.255	5.255	5.632	425	5.207	5.772

Personeelskosten	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Loonkosten	2.056	2.056	2.056	2.056	61	1.995	2.066
Werkgeversheffing ZVW	139	139	139	139		140	138
Sociale lasten	141	141	141	141		166	140
Pensioenpremies	266	266	266	266		293	265
Ontvangen uitkering UWV	-	-	-	-		-	-21
Totaal sociale lasten	546	546	546	546	-53	599	522
Overige personeelskosten	47	47	47	47	3	44	43
Doorbelasting naar aanvullende dienstverl.	-65	-65	-65	-65	-65	-	-64
	2.583	2.583	2.583	2.583	-55	2.638	2.567

Het gemiddeld aantal werknemers wordt begroot op 40,9 FTE (begroting 2016: 41,4 FTE; realisatie 2015: 42,3 FTE).

Saldo van financiële baten / lasten	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Rente spaarrekeningen	-	-	-	184	-17	201	201
Rente lening u/g Ferm Werk N.V.	43	43	43	43	-54	97	97
	43	43	43	227	-71	298	298
Rente leningen o/g	-43	-43	-43	-229	16	-245	-245
Overige rentelasten	-7	-7	-7	-6	1	-7	-4
	-7	-7	-7	-7	-53	46	49

Verdeelsleutels kosten kleine geldstroom

Een overzicht van de verdeelsleutels (begroting) volgt onderstaand:

Wsw	aantal productieve fte Wsw	procentuele verdeling
Gemeente Woerden	204	74%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	43	14%
Gemeente Montfoort	15	6%
Gemeente Oudewater	17	6%
	<u>280</u>	<u>100%</u>

Bijstandverlening	aantal bestand PW	aantal aanvragen LO instroom BUIG	aantal aanvragen bijz.bijstand	aantal bezwaar/beroep bij cie
Gemeente Woerden	507	274	1.515	62
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	239	129	437	18
Gemeente Montfoort	102	55	208	11
Gemeente Oudewater	78	42	190	9
	<u>926</u>	<u>500</u>	<u>2.350</u>	<u>100</u>
procentuele verdeling:				
Gemeente Woerden	55%	55%	64%	62%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	26%	26%	19%	18%
Gemeente Montfoort	11%	11%	9%	11%
Gemeente Oudewater	8%	8%	8%	9%
	<u>100%</u>	<u>100%</u>	<u>100%</u>	<u>100%</u>

Participatie (exclusief cafetaria-producten)	aantal bestand PW	procentuele verdeling
Gemeente Woerden	507	55%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	239	26%
Gemeente Montfoort	102	11%
Gemeente Oudewater	78	8%
	<u>926</u>	<u>100%</u>

**Programma
aanvullende dienstverlening**

	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Baten en lasten							
Grote geldstroom	-	-	-	-	-25	25	21
Kleine geldstroom	190	190	190	222	-19	241	215
	190	190	190	222	-44	266	236

	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Baten kleine geldstroom							
Gem. bijdrage Woerden	28	28	28	60	25	36	95
Gem. bijdrage Bodegraven-Reeuwijk	119	119	119	119	5	115	40
Gem. bijdrage Montfoort	39	39	39	39	-13	52	42
Gem. bijdrage Oudewater	4	4	4	4	-34	39	38
	190	190	190	222	-19	241	215

	begroting 2020 €	begroting 2019 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	verschil €	begroting 2016 €	realisatie 2015 €
Lasten kleine geldstroom							
Kosten schuldhelpverlening	125	125	125	125	-51	176	142
Doorbelaste personeelskosten vanuit basisdienstverlening	65	65	65	97	32	65	64
Overige kosten aanvullende dienstverl.	-	-	-	-	-	-	9
	190	190	190	222	-19	241	215

Met ingang van 2016 voert Ferm Werk niet langer schuldhelpverlening uit voor de gemeente Oudewater. Dit was nog niet bekend ten tijde van het opstellen van de begroting 2016.

Openbaar lichaam Ferm Werk - uiteenzetting van de financiële positie en toelichting

Financiering

Financiële vaste activa

In december 2005 is door openbaar lichaam Ferm Werk een lening verstrekt aan Ferm Werk N.V. ter hoogte van € 2.151.766, met een looptijd van 10 jaar. Per 31 december 2015 is de overeenkomst verlengd met nog eens 10 jaar, derhalve eindigend op 1 januari 2016.

De over de lening verschuldigde rente bedraagt 2%. Gedurende de looptijd is de lening aflossingsvrij. Geldnemer is te allen tijde bevoegd om tussentijds boetevrij af te lossten.

De spaardeposito's (uitgezet bij de Rabobank) bedragen € 4.350.000. Deze hebben een looptijd tot 6 december 2017. Dit is tevens de vervaldatum van de langlopende leningen o/g bij de BNG Bank. De gemiddelde rentevergoeding bedraagt 4,62%.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De leningen o/g bedragen € 6.501.000.

Het betreft drie vaste geldleningen van de BNG Bank, ieder groot € 2.167.000, opgenomen op 6 december van de drie opeenvolgende jaren 2005, 2006 en 2007. De leningen dienen op 6 december 2017 in één termijn te worden afgelost. De verschuldigde rente over de leningen bedraagt respectievelijk 3,61%, 3,77% en 3,92%. Naar verwachting zal een nieuwe lening worden aangegaan van € 2.000.000, tegen een rentepercentage van 2%.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van Openbaar lichaam Ferm Werk wordt verondersteld gelijk te blijven aan de reserve per ultimo 2015 ad € 74.603.

Zie hiervoor ook de paragraaf weerstandsvermogen.

Jaarlijks terugkerende, arbeidskosten gerelateerde, verplichtingen van een vergelijkbaar volume

Op grond van het BBV mag voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een jaarlijks gelijk volume géén voorziening of verplichting opgenomen worden. Dit geldt dus bijvoorbeeld voor vakantiegeldreserveringen.

In 2017 wordt het Individueel Keuzebudget (IKB) geïntroduceerd. De invoering van het IKB betekent dat gemeenten overgaan op een systeem waarbij werknemers zelf bepalen op welke momenten ze hun gerealiseerde vakantiegeld (en vergelijkbare vergoedingen) krijgen uitgekeerd in een kalenderjaar. Door het IKB (systeemwijziging) is er sprake van een eenmalig extra last van 7 maanden vakantiegeld in het jaar 2016.

Dit verklaart dat de begrote verplichting ultimo 2016 fors lager uitvalt dan derealisatie ultimo 2015; de verplichting betreft vanaf 2016 nog uitsluitend de Wsw-medewerkers.

bedragen x 1.000

	begroting ultimo 2020 €	begroting ultimo 2019 €	begroting ultimo 2018 €	begroting ultimo 2017 €	begroting ultimo 2016 €	realisatie ultimo 2015 €
Jaarlijks terugkerende verplichting	600	650	700	750	800	946

Zicht op re-integratie Ferm Werk

Inleiding

Wanneer is re-integratie effectief? Welke ondersteuning werkt voor wie en waarom? Wat zijn de werkzame bestanddelen in de interventies die worden ingezet? Het beantwoorden van deze vragen is niet eenvoudig. Ferm Werk begeleidt en bemiddelt, maar stimuleert cliënten vooral ook om hun eigen weg te vinden.

De afgelopen periode heeft Ferm Werk in de praktijk ervaringen opgedaan met factoren die in meer algemene zin het slagen van een re-integratietraject beïnvloeden. Dit heeft geleid tot een vernieuwde werkwijze vanaf 1 januari 2016. In deze notitie worden de verschillende stappen op hoofdlijnen beschreven met hierbij de beschikbare instrumenten van Ferm Werk en haar gemeenten.

De Ferm Werk methode

Centraal in de aanpak van Ferm Werk staat maatwerk: er is niet één uniforme aanpak die voor elke werkgever of werkzoekende hetzelfde resultaat oplevert. Een succesvolle werkgeversdienstverlening is één van de pijlers van de Participatiewet, en daarmee ook van Ferm Werk, en we staan voor een inclusieve arbeidsmarkt waar alle burgers, ongeacht hun "etiket", naar vermogen duurzaam meedoen in de samenleving.

Om dat resultaat te bereiken onderscheiden wij in ons dagelijks werk geen doelgroepen, maar gaat het om mensen. We realiseren ons dat (langdurig) langs de kant staan iets met mensen doet. Het vertrouwen gaat verloren. De noodzaak of de wil om actief te zijn, is fors afgenomen. Om de energie en het vertrouwen in zichzelf weer op gang te krijgen is verbinding nodig. Dit doen wij door gesprekken te voeren, waarbij het levensverhaal en de context waarin zij nu leven, van groot belang zijn. We maken contact en schetsen perspectieven. We willen verbinden. Zonder verbinding komt er geen energie op gang. Dat betekent dat wij onze dienstverlening niet zozeer normatief (vanuit de Participatiewet), maar vooral waardevol inkleden. Voor uitstroom en activatie is energie nodig die er niet was. Wij geloven er in dat het deels dwangmatige karakter van de Participatie wet, daarbij maar een gering effect heeft. Het helpt ons wel om daar waar bijsturing nodig is, een steviger koers te varen.

De interactie tussen Ferm Werk en cliënt is veelvuldig en divers. Het contact is de laatste tijd opgevoerd waarbij het besef leidend is dat 'dagelijkse' bezieling en correctie een positief effect heeft. Contact enkel vanuit de verplichting van de wet is onvoldoende.

Wij laten ons leiden door een aantal uitgangspunten:

- Iedere dag geeft de mogelijkheid het verschil voor mensen te maken;
- Als de uitkomst anders moet zijn, laten we dan ook de dingen anders durven doen;
- Zet wel je ervaring in, maar niet je oordeel. Waar het oordeel begint, stopt de waarneming, als de waarneming stopt, ontnem je mensen kansen. We zijn er ten diepste voor om mensen kansen te geven.

Verbinden, bezielen en corrigeren (aanspreken) zijn de centrale thema's. Dat geldt voor de cultuur binnen de organisatie, maar ook naar cliënten en werkgevers.

Voor succesvolle duurzame zelfredzaamheid dient Ferm Werk goed op de hoogte te zijn van de wensen en mogelijkheden van uitkerings-gerechtigden en gebruikt haar kennis, instrumenten en uitgebreide netwerk (ondernemers, sociale instellingen, overheden en onderwijs) om de koppeling te maken tussen de vraag- en het aanbod van arbeid of participatie. Door te excelleren in arbeidsontwikkeling en arbeidsbemiddeling helpt (en stimuleert) Ferm Werk zoveel mogelijk 'potentiële werknemers' naar betaald werk. Mocht dit (nog) niet mogelijk zijn dan wordt cliënt doorverwezen naar bijvoorbeeld vrijwilligerswerk.

Overige uitgangspunten:

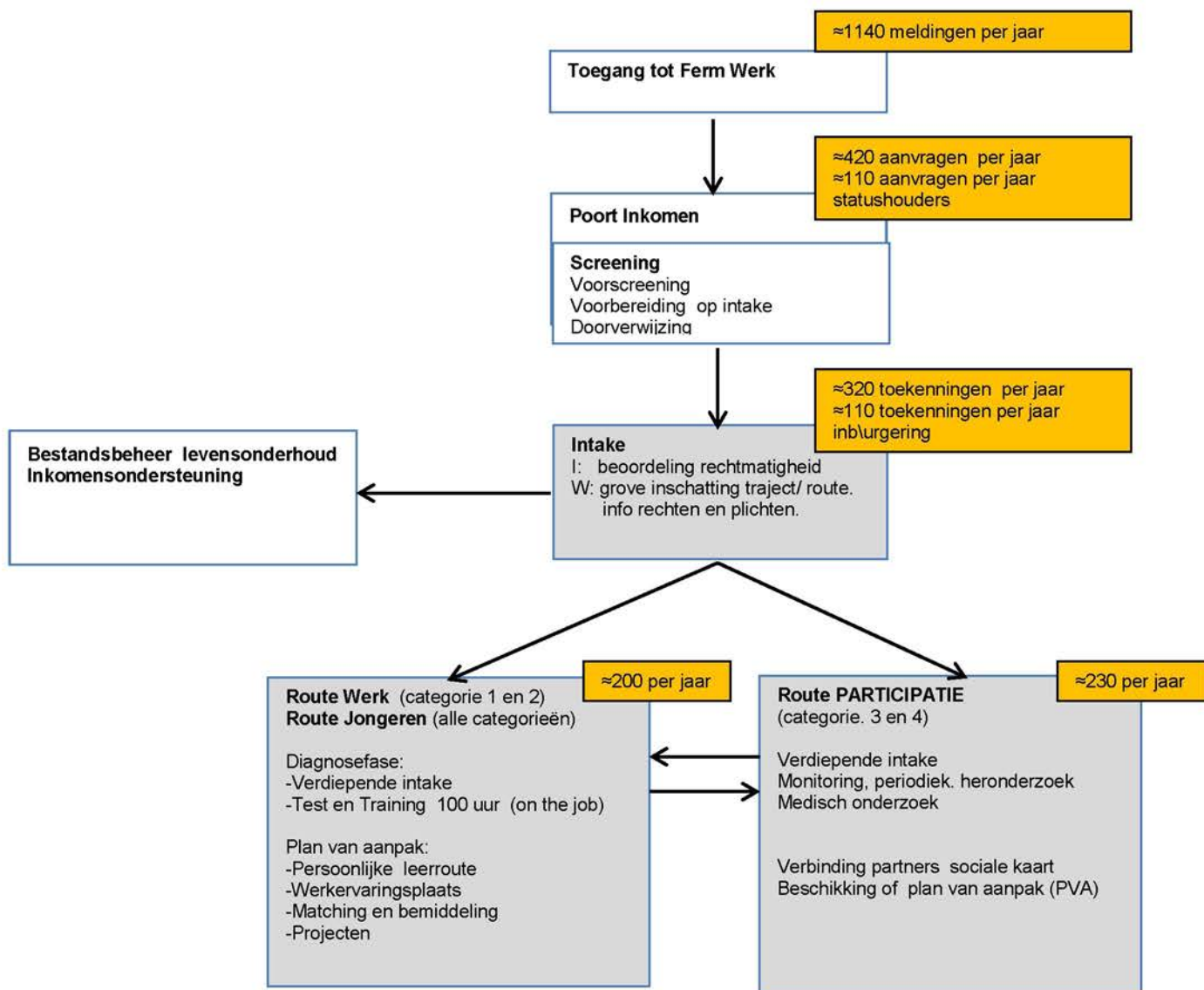
- Universele procedure poort en intake
- Stimulering eigen kracht
- Route Werk; diagnosefase is universeel, vervolgens maatwerk met ruimte voor gemeentelijk maatwerk, projecten etc.
- Route Participatie; inzet op goede samenwerking met partners Sociale Kaart.
- Op alle onderdelen zijn uitzonderingen denkbaar; het blijft mensenwerk-maatwerk.

Doel is mensen zo snel mogelijk weer in hun kracht te plaatsen en bij voorkeur op de reguliere arbeidsmarkt aan een baan te helpen. Om dat te bereiken staan verschillende instrumenten ter beschikking. Dit zijn enerzijds instrumenten die rechtstreeks ten voordele van de cliënt komen bijvoorbeeld trainingen in het Leer en ontwikkelcentrum, werkervaringsplaatsen, uitstroompremie. Anderzijds worden instrumenten ingezet die de werkgever tegemoet komen. Het gaat dan bijvoorbeeld om voorzieningen die bij een werkgever de twijfels wegnemen om iemand in dienst te nemen (proefplaatsing) die de werkgever een financiële compensatie bieden voor de eventueel verminderde productiviteit tijdens de eerste periode van het dienstverband, of extra begeleiding van de werknemer (jobcoaching). Instrumenten zijn middelen die voor een deel voortvloeien uit de wet en de verordening, en voor een deel ook regionaal zijn ontwikkeld in de arbeidsmarkt regio.

-
De activiteiten van Ferm Werk en het LOC ondergaan voortdurende verandering en verbetering. Deze notitie toont een weergave van de activiteiten en insteek op dit moment. Bovendien is de notitie niet alles wat Ferm Werk doet om mensen te laten participeren. Niet ingegaan wordt bijvoorbeeld op de werkgeversdienstverlening die essentieel is voor de route Werk. Daarnaast komt de route Participatie beperkt aan de orde in deze notitie.

Ons werkveld is enorm dynamisch. Deze dynamiek levert allerlei dilemma's en vraagstukken op. Voor een deel zijn die dilemma's verwerkt, indien beantwoordt, in deze notitie. Anderen, zoals de combinatie tussen werk/participatie en mantelzorg, zullen nog beantwoord moeten worden.

In onderstaand schema is het proces op hoofdlijnen weergegeven, inclusief de inschatting van de totale omvang Ferm Werk gemeenten 2016.

Intake

De intake wordt gedaan door een consulent “inkomen” en een consulent “werk”. De consulenten versterken elkaar en vergaren gezamenlijk veel informatie over de cliënt. Door dit samenspel worden er zoveel onrechtmatige aanvragen tegengehouden aan de poort, wordt een eerste inschatting gemaakt m.b.t. mogelijkheden re-integratie en wordt de aanvraag levensonderhoud besproken.

Op basis van het gesprek (en m.b.v. een beslisboom) wordt de afstand tot de arbeidsmarkt ingeschat en wordt bepaald welk aanbod de cliënt krijgt :route werk, jongeren of participatie.

Aan de hand van het intakegesprek wordt er direct een plan van aanpak en eventueel een werkervaringsovereenkomst opgesteld en ondertekend door de cliënt. De cliënt start een week later met zijn traject. De intake gaat in op diverse factoren die rond de client van belang zijn. Niet alleen wordt inzicht gegeven rond inkomen en werk/participatie, maar ook op andere leefgebieden. Zo krijgen we zicht op de totale context van een client.

Veel nadrukkelijker dan voorheen wordt in de intake aandacht besteed aan mogelijkheden voor het starten van een onderneming. Talenten kunnen juist ook op dat vlak liggen. Het gaat dus niet alleen om het inzicht en verbeteren van werknemersvaardigheden, maar ook om de ondernemersvaardigheden. Nu sinds 1 januari 2016 de uitvoering van de bijstandsregeling voor zelfstandigen door Ferm Werk wordt uitgevoerd, hebben we beter zicht op de mogelijkheden voor cliënten en zijn de lijnen voor ondersteuning hierbij korter en beter.

Route Werk

Het eerste deel van het traject Werk bestaat uit een verdiepende intake en een periode van 100 uur diagnose (test-en training). In de verdiepende intake wordt nader ingegaan op specifieke omstandigheden, wensen, verwachtingen en wordt er extra informatie gegeven over rechten en plichten. De 100 uur diagnose wordt uitgevoerd in het Leer-en Ontwikkelcentrum (LOC) van Ferm Werk. Hierbij wordt het test-en trainingsprogramma ingezet in de werkomgeving van Ferm Werk. Cliënten gaan direct aan het werk, er wordt een taaltoets afgenomen en er worden trainingen gegeven gericht op stimuleren eigen kracht (empowerment), sollicitatietraining en werknemersvaardigheden. Het uitgangspunt hierbij is dat dit zoveel mogelijk groepsgewijs en “on the job” wordt uitgevoerd. We kiezen ervoor om deze periode uit te drukken in uren i.p.v. bijvoorbeeld weken. Dit omdat er soms sprake is van urenopbouw, ziekte en verlof.

Het werk, dat tijdens de test-en trainingsperiode wordt aangeboden, wordt uitgevoerd bij en onder leiding van Ferm Werk. Het gaat hierbij voornamelijk om verpakkings-en assemblagewerkzaamheden, echter ook werkzaamheden binnen de stafdiensten kunnen hiervoor worden ingezet.

In deze periode wordt er een goed beeld van cliënt gevormd en worden er gesprekken gevoerd met cliënt ter versterking van eigen kracht en zelfvertrouwen. Vooral bij mensen met een lang arbeidsverleden en weinig ervaring met het verwerven van een nieuwe plek op de arbeidsmarkt is dit van groot belang. De ervaring leert dat deze periode ook op een andere wijze bijdraagt aan de stimulering van eigen kracht. 40% van de cliënten vindt vroegtijdig zelfstandig hun weg naar de arbeidsmarkt, de diagnosefase wordt in deze gevallen niet afgemaakt.

Voor ongeveer 10% wordt de test en training fase verlengd om een beter beeld te krijgen van de cliënt en de vervolgstappen die gemaakt moeten worden.

De diagnosefase wordt afgesloten met een plan van aanpak (PVA) welke door consulent “werk”, in samenspraak met de praktijkopleiders/trainers van het LOC, wordt opgesteld en besproken. In het PVA worden de leerdoelen benoemd, concrete afspraken gemaakt over de volgende periode en de afstand tot de arbeidsmarkt bepaald.

Het PVA is maatwerk en wordt aan de hand van de bevindingen van de diagnosefase opgesteld. Op hoofdlijnen kan dit er als volgt uit zien:

- **Mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt;** afspraken over solliciteren en ondersteuning, opstellen profiel van bemiddeling en matching en bemiddeling op vacatures. Tevens wordt er een aanbod voor een werkervaringsplek gedaan.
- **Mensen met een langere afstand tot de arbeidsmarkt: leer-werktraject 350 uur;** aan het werk en daarnaast werken aan de leerdoelen, zoals afgesproken in PVA. We streven ernaar om deze leer-werktrajecten in een zo regulier mogelijke werkomgeving te laten plaatsvinden. Ferm Werk heeft diverse mogelijkheden voor het aanbieden van passend werk, intern en extern. Het verdient de voorkeur om dit zoveel mogelijk extern te organiseren, in echte reguliere werkomgevingen bij werkgevers in de regio. Dit kan op individuele basis en groepsgewijs (middels groepsdetachering). De jobcoach zorgt voor de benodigde begeleiding van cliënt en werkgever en bewaakt de leerdoelen.

De basis is algemeen geaccepteerde arbeid, echter we zoeken bij voorkeur naar werkplekken die passen bij de achtergrond en interesse van cliënten. Immers interesse en motivatie zijn een belangrijk onderdeel van het succes.

Wij onderscheiden globaal de volgende werksoorten:

- Productie (mogelijkheden intern en extern)
- Groen (mogelijkheden intern en extern)
- Schoonmaak (mogelijkheden intern en extern)
- Logistiek (mogelijk intern en extern)
- Administratief (beperkte mogelijkheden intern)
- Catering (mogelijk intern en extern)
- Personenvervoer (mogelijk intern en extern)

Het succesvol afronden van de trajecten (uitstroom) is leidend. Voor alle werksoorten is het uitgangspunt dat Ferm Werk hiervoor een vergoeding vraagt die past bij prestatie en mate van begeleiding. Het werk wat wij bieden is een middel (en geen doel op zich) en mag uitstroom op geen enkele wijze belemmeren.

Bij leerdoelen gaat het o.a. om werknemersvaardigheden, werkervaring, structuur en taallessen. Per cliënt wordt een persoonlijke E-learning route opgesteld. De beschikbare modules, welke door ETV worden ontwikkeld t.b.v. o.a. ROC's en oefenen.nl, zijn in de bijlage weergegeven. Op deze wijze kunnen er individuele leerroutes worden samengesteld tot en met MBO niveau 3-4.

Daarnaast komen cliënten wekelijks groepsgewijs bij elkaar voor hulp bij solliciteren en intervisie. Tijdens deze periode worden cliënten mogelijk ook al bemiddeld naar werk.

- **Mensen die niet in staat worden geacht zelfstandig het wettelijk minimumloon te kunnen verdienen: Banenafspraken;** voor mensen waarbij wordt ingeschat dat zij niet in staat zijn wettelijk minimum loon te verdienen gaan we een apart traject in met als doelstelling de indicatie banenafpraak aan te vragen en een groepsgewijze training te volgen welke is toegespitst op deze doelgroep. Onderdeel hiervan is de aanbieding van werkstages en aanbod gerichte bemiddeling. Ervaringen van de regionale pilots worden hierin verwerkt en tevens maken we gebruik van regionale campagnes (alleentelentel.nl) en de instrumenten van de arbeidsmarktregio's zoals onbeperktaandeslag.nl, speedmeets en vacatureoverleg. Ferm Werk verzorgt na plaatsing bij reguliere werkgevers de loonwaardebepaling en de inzet van de landelijke instrumenten (loonkostensubsidie, jobcoaching, no-riskpolis).
- **Inburgeraars**
Cliënten met taalachterstand en arbeidsvermogen, zoals statushouders, krijgen 3 maanden na start inburgering extra taallessen en een passend werkervaringsaanbod. Getraumatiseerde statushouders gaan eerst via route "participatie" naar een passend hulpaanbod (extern). Dit onderdeel is sterk in ontwikkeling. De periode inburgering en het traject richting werk duren ons inziens te lang en zijn onvoldoende succesvol. De volgende ideeën worden uitgewerkt: Leer-werkbanen, buddyprojecten, project statushouders in samenwerking met werkgevers, aanpassing werkwijze werkgeversbenadering.

- **Mensen met medische klachten of beperkingen;** cliënt wordt alsnog aangemeld voor een medisch advies of een gesprek met de bedrijfsverpleegkundige. Wanneer binnen/na de 1ste 100 uur blijkt dat de cliënt hierdoor toch een te grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft wordt de cliënt met een advies overgedragen naar route “participatie”.
- **Jongeren**
Voor jongeren (tot 27 jaar) wordt altijd de normale route werk ingezet, ongeacht afstand en kans-rijkheid. Er zijn aanvullende regels waardoor het proces vanaf het voorportaal iets anders verloopt, met name door de wettelijke zoekperiode.
Door de aard van de werkzaamheden, deels afwijkende instrumenten en koppeling met o.a. PRO-VSO scholen (in 2 arbeidsmarktregio's) is het noodzakelijk hiervoor gespecialiseerde consulenten in te zetten. Jongeren met beperkingen vergen extra aandacht. Onderzocht wordt of er een indicatie banenafpraak is of aangevraagd kan worden, welke ondersteuning er nodig is en wat de beste leer-werkomgeving is, hiervoor zetten we de instrumenten van het LOC in en de instrumenten van de arbeidsmarktregio's.

In het geval van leer-werktrajecten wordt het PvA door het team geëvalueerd na maximaal 350 uur. Mocht hieruit blijken dat de cliënt nog niet klaar is met de gestelde leerdoelen (of meer tijd nodig heeft) dan worden er nieuwe afspraken gemaakt voor nog 1 periode van maximaal 350 uur. Wanneer de cliënt arbeidsfit is kan de consulent “werk” samen met de cliënt de weg naar werk vervolgen.

Afsluiting van het traject vindt plaats uiterlijk na afloop van maximaal 800 uur, ook als het uitstroomdoel nog niet gerealiseerd is. In dit geval wordt cliënt doorverwezen naar bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, worden er afspraken gemaakt over solliciteren, deelname groepsbijeenkomsten begeleid solliciteren of wordt cliënt alsnog (of tijdelijk) overgedragen naar team Participatie. Het (beperkt) blijven begeleiden en stimuleren vinden we erg belangrijk, dit om terugval te voorkomen.

Vanzelfsprekend is zowel binnen de route Participatie als binnen de route Werk sprake van dynamiek. Zo kan bijvoorbeeld de nadere diagnose opleveren of training en werkervaring tot resultaat hebben dat de aandacht verlegd wordt van participatie naar werk of andersom.

Capaciteit, inzet en resultaten (vanaf 1-1-2014)

Onderstaand een overzicht van het aantal trajecten welke door het leer-en ontwikkelcentrum van Ferm Werk zijn uitgevoerd vanaf 1 januari 2014.

Trajecten gestart	290
Lopende trajecten	71
Resultaat werk/proefplaatsing	85
Resultaat studie	12
Voortijdige beëindiging traject	64
(27* niet haalbaar, 31* zelf beëindigd, 8* overig)	
Resultaat participatie/vrijwilligerswerk	31
Niet geleid participatie/uitstroom	27

Naast bovenstaande trajecten zijn er specialistische trajecten ingezet (werkervaring, participatie, activering, training Wet Financieel Toezicht, etc.) en zijn er cliënten direct vanaf de poort bemiddeld naar betaald werk.

Effectiviteit

De resultaten van inspanningen zijn lastig te meten. Ferm Werk begeleidt en bemiddelt, maar cliënten vinden ook zelf weer hun weg. Wij zijn er van overtuigd dat deze resultaten mede door de aandacht en interventie van Ferm Werk worden behaald. De instrumenten die ter beschikking staan zijn hierbij een hulpmiddel.

Wij zien mogelijkheden om de resultaten m.b.t. uitstroom naar werk te verbeteren. De nieuwe werkwijze, alsmede uitbreiding van aanbodsgerichte werkgeversbenadering en projecten en pilots in de verschillende Ferm Werk gemeenten gaan hieraan bijdragen.

Nieuwe initiatieven, pilots en projecten

De volgende projecten lopen, zijn in ontwikkeling of worden in Q1 2016 opgestart. Deze projecten worden in samenspraak met gemeenten bepaald en uitgezet. Na evaluatie gaan we met gemeenten in overleg over mogelijke implementatie Ferm werk breed.

Buddyprojecten Bodegraven-Reeuwijk

Succesvolle aanpak voor mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt.

In Bodegraven-Reeuwijk loopt de derde groep van 15 cliënten. Deze werkwijze is dusdanig succesvol dat deze kan worden uitgerold naar alle Ferm Werk gemeenten.

Leer-Werkbanen Bodegraven-Reeuwijk

Pilot voor inburgeraars of cliënten met taalachterstand. Naast inburgering en taalonderwijs gaan cliënten 2 dagen per week (met behoud van uitkering) bij werkgevers in Bodegraven-Reeuwijk aan de slag gaan. Start kleinschalig in Q1-2016.

SROI Bodegraven-Reeuwijk, Oudewater, Woerden

Social Return on Investment vanuit aanbestedingen gemeenten. Succesvolle aanpak voor cliënten met een korte afstand tot de arbeidsmarkt.

Hitlist Bodegraven-Reeuwijk

Wethouders (of college) en Ferm Werk gaan samen op bezoek bij de grote werkgevers en breiden zo het netwerk van Ferm Werk uit.

Pilot EMDR Oudewater

Psychologenpraktijk Haastrecht gaat EMDR techniek toepassen ten behoeve van cliënten met enkelvoudige trauma's en angsten. De pilot wordt in het kader van SROI verplichtingen door PPH uitgevoerd.

Kom binnen bij bedrijven Woerden, Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort

Programma van Woerden Werkt welke in april 2016 in Woerden en in Bodegraven-Reeuwijk zal worden uitgevoerd. Ferm Werk ondersteunt organisatie en heeft als doel dit mooie evenement voor meer cliënten te kunnen gaan inzetten. Hiervoor dienen we de werkwijze aan te passen (meer groepsgewijs, cliënten en consultants samen op pad). Ook de "pak je kansen" voorbereidingsdag zal hiervoor weer worden georganiseerd (Samen voor Woerden).

De organisatie in Montfoort is in handen van de ondernemersvereniging en zal vermoedelijk eens per 2 jaar plaatsvinden.

Kaasacademie

Mogelijkheden voor cliënten van Ferm Werk en leerlingen van het Futura College voor opleiding en stages in kaasproductie en verwerking. Samenwerking wordt uitgewerkt en verder vorm gegeven in overleg met het Futura College.

MBO Electronica

Het is tot op heden niet gelukt om instroom van cliënten van Ferm Werk te bewerkstelligen. De lat ligt te hoog. Alle betrokkenen willen dit echter wel dus gaan we in de komende maanden op zoek naar oplossingen, zoals bijvoorbeeld een vooropleiding.

Scholingsvoucher

Wordt al ingezet voor jongeren (vanuit arbeidsmarktregio Midden-Holland), we gaan dit in Q1 2016 ook uitwerken voor de overige doelgroepen. Het idee hierbij is dat we cliënten en werkgevers hiermee ruimte geven voor eigen invulling t.b.v. duurzame uitplaatsing.

Projecten investeringsfonds Sociaal Domein Woerden

- **Stapje Fitter (Vitaal, Woerden Aktief)**
Programma (bewegen, activeren en taal) gericht op cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Start in Q1 2016
- **Limes loopbaan coaching**
Begeleiding naar werk van hoger opgeleiden en ouderen uit het bestaande bestand.
- **Stichting C4**
Hierbij gaat het om trajecten richting betaald werk waarbij de nadruk ligt op het wegnemen van belemmeringen in de persoon (zelfvertrouwen, empowerment, etc.).
- **De sleutel tot succes (de Werkunie)**
Idee is om mensen vanuit de bijstand op te leiden tot medewerker assemblage. Het gaat om een scholingstraject waarin aandacht is voor eenvoudige assemblagetechniek.
Dit project past goed in het concept Woerden Werkt en in het streven van het college meer MBO-techniek onderwijs in Woerden te krijgen.

Detacheringsbanen

Wordt ingezet t.b.v. ontzorging en wegnemen drempels/twijfels bij werkgevers.

Dit instrument wordt ingezet voor cliënten die behoren tot de zogenaamde niet populaire doelgroepen op de arbeidsmarkt. Voorwaarde hierbij is een sluitende businesscase, waarbij rekening gehouden wordt met kosten begeleiding en risico's.

Cliënten krijgen een tijdelijk dienstverband bij Ferm Werk (maximaal 7/8/8 maanden) en worden gedetacheerd bij werkgevers in de regio, waarbij indienstreding bij werkgevers het doel blijft.

De constructie en businesscase is samen met de regionale SW bedrijven regio Utrecht -Midden uitgewerkt (vanuit de Kerstens gelden) en gezamenlijk wordt ervaring opgedaan met dit instrument.

Pilot RBL/RMC JOW (Jongeren-Onderwijs-Werk)

Jongeren vanuit VSO-PRO scholen worden door de scholen aangemeld bij JOW.

JOW gaat in eerste instantie proberen de jongeren toch naar een vervolgopleiding te krijgen.

Mocht dit niet mogelijk zijn dan schakelen zij met Ferm Werk, actieplan jeugdwerkeloosheid, Stadsteam, Woerden Wijzer etc. voor een passend aanbod.

Oudewater Werkt

Cliënten Oudewater met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, welke aangemeld worden door regionaal bureau leerplicht (RBL), stadsteam of Ferm Werk worden opgepakt. Het stadsteam begeleidt cliënten naar vrijwilligerswerk of dagbesteding, waarbij het stadsteam via beschikking WMO begeleiding bij vrijwilligerswerk of inzet dagbesteding mogelijk maakt.

Aanpak Vluchtelingen

Voor een aantal gemeenten in de regio is Ferm Werk betrokken bij de ontwikkeling van een plan voor begeleiding van vluchtelingen naar werk in samenwerking met commerciële organisaties als uitzendbureaus.

Bijlage Instrumentenoverzicht LOC

Taaltoets en taaltraining

Starten met de taalmeter. Bij indicatie laaggeletterdheid toetsen volgens de Meijerink normen op de onderdelen schrijven, luisteren, lezen en rekenen.

Daarna gaat cliënt Nederlandse lessen volgen. Dit kan bij NL. Taal zijn van de WEB of Bij Ferm Werk. Er wordt ook een individuele E-Learning leerroute gemaakt. We volgen de ontwikkelingen en toetsen voor vaststellen van het niveau. Wanneer nodig wordt de cliënt gekoppeld aan een taalmaat.

Taalmeter zetten we in voor alle cliënten.

Taaltraining voor niveau NT2 en NT1

TOA toetsing mogelijk tot academisch niveau

Training Werknemersvaardigheden

Hierbij zijn de volgende onderwerpen van belang:

- Is de cliënt in staat tot regelmatige arbeid
- Hoe gaat de cliënt om met werktijden, pauzetijden, verlofaanvragen, ziekmeldingen
- Hoe gaat de cliënt om met collega's, leidinggevend
- Is cliënt in staat om zelfstendig te werken, hoe is het werktempo en de flexibiliteit, hoe gaat men om met werkdruk
- Houdt de cliënt zich aan de afspraken en bedrijfsregels

De trainer ondersteunt het proces door een sollicitatietraining waarbinnen ook empowerment is opgenomen. Na afloop van deze intensieve training komen de cliënten wekelijks bijeen om onder begeleiding te solliciteren. 3 wekelijks vindt er een intervisiebijeenkomst plaats.

De trainer adviseert de werkconsulent bij het opstellen van het plan van aanpak.

Persoonlijke leerroute:

De persoonlijke leerroute wordt samengesteld uit modules van ETV welke landelijk door ROC's en oefenen.nl worden gebruikt. Onderstaand de modules welke door Ferm Werk worden gebruikt:

Ik kan aan de slag (beroepsmogelijkheden)

FGL Administratieve ondersteuning

FGL Horeca

FGL Logistiek en magazijn

FGL postbezorging

FGL productiemedewerker montage en inpak

FGL schoonmaak

FGL telefoniste & gastheer of -vrouw

FGL zorghulp

Ies Handige Herman,

PC Vaardigheden - Bewust omgaan met Facebook

PC Vaardigheden - Klik en Tik - Het internet op

PC Vaardigheden - Werken met Excel

PC Vaardigheden - Werken met Word

PC-vaardigheden

Rekenen

Rekenen op weg naar 1F

Rekenen op weg naar 2F

Schrijven op weg naar 1F

Spelling

Solliciteren

Taal 1 t/m 4
Taal op je werk
Taal Uit en thuis
Taalgids op weg naar 1F
Taalplankje

VCA basisvaardigheden
Veilig Werken

Vakinhoudelijke trainingen: VCA en de voorbereiding hierop, heftruck- en reachtruck certificaten. Vakinhoudelijke E-Learning programma's, opleiding Wet financieel toezicht (WFT). Verder zoeken we hierbij vooral aansluiting bij opleidingen die bij of door werkgevers worden verzorgd.

Fietslessen:

Verkeerslessen en praktisch oefenen.

Werkplekken t.b.v. activering en/of werkervaring

Ferm Werk heeft diverse mogelijkheden voor het aanbieden van passend werk, intern en extern. Het verdient de voorkeur om dit zoveel mogelijk extern te organiseren, in echte reguliere werkomgevingen bij werkgevers in de regio. Dit kan op individuele basis en groepsgewijs (middels groepsdetachering). De jobcoach zorgt voor de benodigde begeleiding van cliënt en werkgever en bewaakt de leerdoelen.

De basis is algemeen geaccepteerde arbeid, echter we zoeken bij voorkeur naar werkplekken die passen bij de achtergrond en interesse van cliënten. Immers interesse en motivatie zijn een belangrijk onderdeel van het succes.

Wij onderscheiden globaal de volgende werksoorten:

Productie (mogelijkheden intern en extern)
Groen (mogelijkheden intern en extern)
Schoonmaak (mogelijkheden intern en extern)
Logistiek (mogelijk intern en extern)
Administratief (beperkte mogelijkheden intern)
Catering (mogelijk intern en extern)
Personenvervoer (mogelijk intern en extern)

Het succesvol afronden van de trajecten (uitstroom) is leidend. Voor alle werksoorten is het uitgangspunt dat hiervoor een vergoeding betaald wordt die past bij prestatie en mate van begeleiding. Het werk wat wij bieden is een middel (en geen doel op zich) en mag uitstroom op geen enkele wijze belemmeren.

BIJLAGE: overzicht instrumentarium per 01-01-2016

Agendapunt:

Onderwerp: Zienswijze begroting Ferm Werk 2017 en meerjarenraming Ferm Werk 2018 - 2020

De raad van de gemeente Woerden;

gelezen het voorstel d.d. 26 april 2016 van:
- burgemeester en wethouders

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet,
de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling Ferm Werk

b e s l u i t:

1. Kennis te nemen van de door het dagelijks bestuur Ferm Werk opgestelde begroting 2017 en meerjarenraming 2018-2020
2. De in het voorstel opgenomen zienswijze vast te stellen

De zienswijze luidt:

De raad heeft met belangstelling kennis genomen van de begroting 2017 en de meerjarenraming 2018 – 2020. De raad spreekt zijn waardering uit voor de aangeleverde stukken en over het moment waarop de raad over de stukken kan beschikken. De begroting bevat een heldere toelichting als onderbouwing van de cijfers. Daarbij wensen we de volgende opmerkingen te plaatsen:

- Ferm Werk gaat wat betreft het aantal bijstandsuitkeringen van een groei van 2%. Dit is overeenkomstig de historische trend en de raming van het CBS. Ook wordt uitgegaan van handhaving van een uitstroombestand naar werk van 15%. Met de aantrekkende economie bestaat naar de mening van de raad de mogelijkheid de ambitie wat scherper te stellen. Wij dringen er op aan dat in de resultaatafspraken 2017 een wat hoger uitstroombestand wordt opgenomen (en overeenkomstig een lagere groei van het bestand)
- De raad blijft zich zorgen maken over de terugloop van het aantal WSW-ers en de opvang van de vermindering aan inkomsten die daarvan het gevolg is. Zichtbaar is dat Ferm Werk inmiddels besparingen heeft gerealiseerd op de uitvoeringskosten terwijl ook de verkoop van de kringloopwinkels een positief effect heeft. Daarnaast gaat Ferm Werk uit van een gunstige ontwikkeling wat de betreft eigen inkomsten (NTW) ter dekking van de uitvoeringskosten. De raad zal deze ontwikkelingen nauwlettend volgen aan de hand van de kwartaalrapportages
- De raad ziet dat relatief hoge kosten zijn gemoeid met het inzetten van beschutte werkplekken (beschut nieuw), garantiebannen en detabanen. De raad is benieuwd naar de aangekondigde nader analyse van kosten en baten en wenst de resultaten tijdig te ontvangen om deze mee te nemen bij het bespreken van de resultaatafspraken Ferm Werk 2017 in het najaar

- De raad heeft kennis genomen van de extra kosten die worden begroot als gevolg van de versnelde huisvesting van vergunninghouders en het vooralsnog ontbreken van afdoende dekking daarvoor. De raad realiseert zich dat nog grote onzekerheden bestaan:
    - het is onbekend wat de precieze omvang en de samenstelling is van de groep statushouders, zodat ook onbekend is wat de effecten zullen zijn op de voorzieningen.
    - het is onzeker hoe hoog de vergoeding van het Rijk zal zijn.Dat neemt niet weg dat Ferm Werk wordt gevraagd om voorbereidingen te treffen. Niet alleen wat betreft het verstrekken van uitkeringen en inkomensondersteuning maar ook wat betreft het 'arbeidsfit' maken van deze nieuwe inwoners en het bemiddelen van hen naar betaald werk.
  - De raad dringt er op aan dat Ferm Werk een aangepaste begroting opmaakt zodra de aantallen (en het beroep dat wordt gedaan op de verschillende voorzieningen) bekend zijn.
3. Deze zienswijze ter kennis te stellen van het algemeen bestuur Ferm Werk

Aldus besloten door de raad van de gemeente Woerden in zijn
openbare vergadering, gehouden op 26 mei 2016

De griffier

De voorzitter

E.M. Geldorp

V.J.H. Molkenboer
